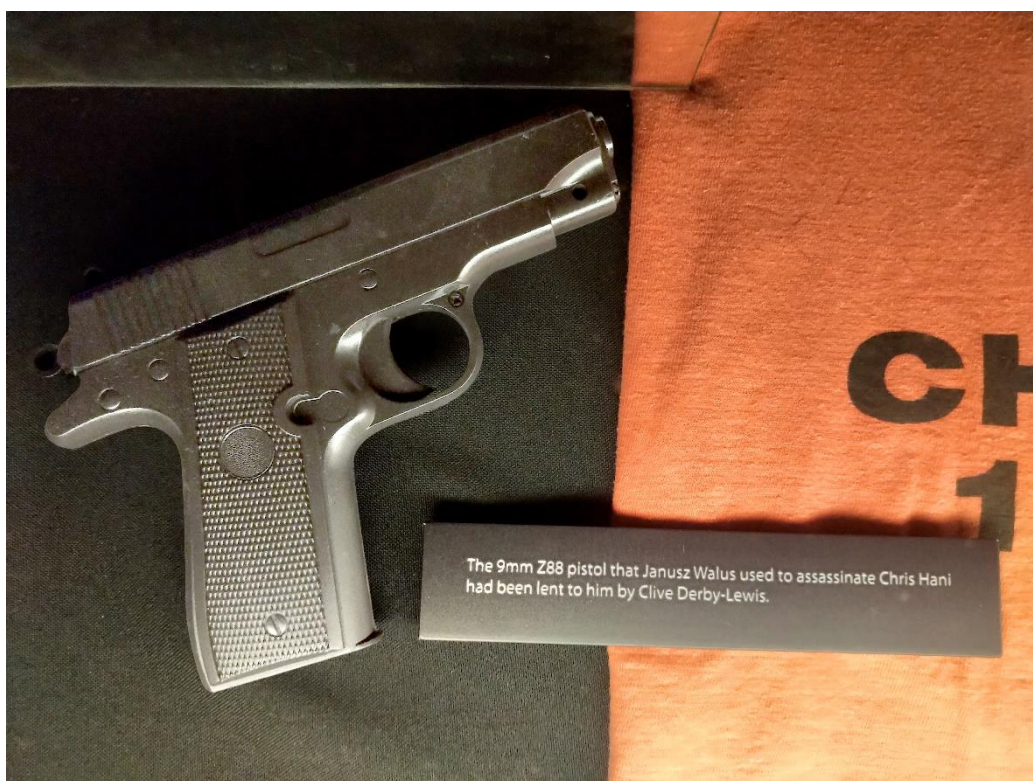


Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ”

*„Musieliśmy kogoś zlikwidować”.
Prawica wita rasistowskiego zabójcę.
Raport*



Warszawa, kwiecień 2025

WSTĘP

Stowarzyszenie 'NIGDY WIĘCEJ' publikuje raport na temat gloryfikowania rasistowskiego zabójcy Janusza Walusia. 10 kwietnia 1993 roku dokonał on zamachu na Chrisa Haniego, czarnoskórego działacza, który walczył o zniesienie apartheidu w RPA. W grudniu 2024 Waluś przyleciał do Warszawy. Skrajna prawica otoczyła zabójcę swoistym kultem.

Waluś wyemigrował do Republiki Południowej Afryki w 1981 roku. Zaangażował się w działania neonazistowskiej organizacji Afrykanerski Ruch Oporu (Afrikaner Weerstandsbeweging, AWB). Próbował powstrzymać przemiany demokratyczne, zmierzające do demontażu systemu segregacji rasowej. Za zabójstwo Haniego, bliskiego współpracownika Nelsona Mandeli, został skazany na karę śmierci, później zamienioną na dożywocie. W 2022 roku warunkowo zwolniono go z więzienia, przez kolejne dwa lata musiał pozostawać w RPA.

Walusiowi przez cały lot do Warszawy towarzyszył Grzegorz Braun, poseł do Parlamentu Europejskiego, kandydat na urząd prezydenta Polski. W samolocie był też Tomasz Stala, lider Konfederacji w Częstochowie, współpracownik kandydata na prezydenta Sławomira Mentzena. Na lotnisku przywitali Walusia członkowie gangu motocyklowego Bad Company. Jak informowały media, liderzy Bad Company mają liczne powiązania z Karolem Nawrockim, prezesem IPN, który także kandyduje na urząd prezydenta. Wieloletnim współpracownikiem Nawrockiego jest ks. Jarosław Wąsowicz, organizator corocznych pielgrzymek kibiców na Jasnej Górze, który również dał się poznać jako fan Walusia.

Po powrocie do Polski Waluś potwierdził swoje przywiązanie do ideologii rasizmu i brak jakiegokolwiek skruchy czy refleksji na temat zabójstwa, którego się dopuścił. W jednym z wywiadów na YouTube przekonywał o słuszności tego czynu: 'Musieliśmy kogoś zlikwidować'. Jak podkreśla Rafał Pankowski ze Stowarzyszenia 'NIGDY WIĘCEJ', profesor Collegium Civitas i Rotary Peace Fellow na Makerere University w Ugandzie: - 'Waluś jest wręcz dumny ze swojej zbrodni. Stał się międzynarodowym symbolem rasistowskiego ekstremizmu i przemocy. To przerażające, że dla niektórych może być wzorem do naśladowania'.

W raporcie Stowarzyszenia 'NIGDY WIĘCEJ' udokumentowano szereg publicznych wyrazów poparcia dla Walusia. Poseł Prawa i Sprawiedliwości Dariusz Matecki fetował jego przybycie z RPA: 'Polska już dawno powinna się o Ciebie upomnieć!', a poseł Krzysztof Bosak z Konfederacji zapewniał: 'Janusz Waluś jest postacią, która przez dekady była otaczana szacunkiem w środowiskach prawicowych'. Inny parlamentarzysta tego ugrupowania Konrad Berkowicz nazwał Walusia 'bohaterem'. Z kolei w internetowej rozmowie z Grzegorzem Braunem była radna miasta Warszawy Monika Jaruzelska... współczuła Walusiowi, którego postrzega 'jako ofiarę'.

Uznanie dla Walusia było demonstrowane podczas pielgrzymki kibiców w Częstochowie, jak również na transparentach podczas meczów piłki nożnej czy na murach miast. Hasło 'Waluś bohater' pojawiło się na wiadukcie na warszawskim Targówku, ale mimo interwencji Stowarzyszenia 'NIGDY WIĘCEJ' władze stolicy nie kwapiły się do jego usunięcia, napis został zamalowany przez osobę prywatną. Poplecznicy Walusia ogłosili zbiórki pieniężne na jego rzecz, a Bydgoscy Patrioci świętowali jego urodziny z tortem i banerem 'Samotny biały wilk'.

Opisane w raporcie wyrazy poparcia dla rasistowskiego zabójcy zostały zgłoszone przez Stowarzyszenie 'NIGDY WIĘCEJ' administratorom Facebooka, Twittera/X i YouTube'a. - 'Tylko ta pierwsza platforma zareagowała i usunęła większość zgłoszonych przez nas treści. Natomiast niczego nie skasował Twitter/X, którego właściciel Elon Musk sam pochodzi z RPA' – mówi dr Anna Tatar z 'NIGDY WIĘCEJ'. Również YouTube nie usunął większości zgłoszonych materiałów video pochwalających Walusia i jego zbrodnię.

Raport zawiera też aneks ze słowami Ewy Waluś, córki Janusza, która nawiązała kontakt ze Stowarzyszeniem 'NIGDY WIĘCEJ': - 'Ja sama nigdy poglądów ojca nie podzielałam. Uważam, że głoszenie tak szkodliwych, rasistowskich, neonazistowskich tez jest skandaliczne, ale jest przede wszystkim niebezpieczne. Bo widzimy, jak nam się świat radykalizuje'.

Stowarzyszenie 'NIGDY WIĘCEJ' jest powstałą w 1996 roku niezależną organizacją antyrasistowską, która prowadzi 'Brunatną Księgę' – dokumentację zdarzeń na tle ksenofobicznym i antysemickim. Jako pierwsza organizacja pozarządowa w Polsce zainicjowała kampanię przeciwko mowie nienawiści w internecie 'R@cism-Delete'. W 2024 roku Stowarzyszenie 'NIGDY WIĘCEJ' zostało laureatem Nagrody im. Ronalda Eissensa i Suzette Bronkhorst za 'wyjątkowe osiągnięcia w przeciwdziałaniu mowie nienawiści i propagowaniu praw człowieka'.

Redakcja raportu „«Musieliśmy kogoś zlikwidować». Prawica wita rasistowskiego zabójcę”:

Rafał Pankowski, Anna Tatar

Zdj. na okładce: pistolet, z którego Janusz Waluś zastrzelił 10 kwietnia 1993 roku Chrisa Haniego. Zbiory Muzeum Apartheidu w Johannesburgu, fot. Rafał Pankowski.

Dane kontaktowe Stowarzyszenia „NIGDY WIĘCEJ”:

tel.: 601 360 835

e-mail: redakcja@nigdywiecej.org

www.nigdywiecej.org

facebook.com/Respect.Diversity ; [www.twitter.com/StowNIGDYWIECEJ](https://twitter.com/StowNIGDYWIECEJ)

<https://neveragainnw.bsky.social>

www.linkedin.com/company/never-again-association

RAPORT „MUSIELIŚMY KOGOŚ ZLIKWIDOWAĆ». PRAWICA WITA RASISTOWSKIEGO ZABÓJCĘ”

WARSZAWA. 7 grudnia 2024 deportowano do Polski **Janusza Walusia**, który w 1993 roku w Republice Południowej Afryki został skazany na karę śmierci (zamienioną na dożywotnie więzienie) za zabójstwo Chrisa Haniego, działacza walczącego z apartheidem, współpracownika Nelsona Mandeli. W 2022 roku Trybunał Konstytucyjny postanowił o warunkowym zwolnieniu Walusia z więzienia, do grudnia 2024 musiał pozostawać w RPA.

Waluś wylądował na Lotnisku Chopina, a przez cały lot towarzyszył mu **Grzegorz Braun**, poseł do Parlamentu Europejskiego wybrany z listy **Konfederacji**, lider **Konfederacji Korony Polskiej**, kandydat na urząd prezydenta Polski. W 2024 prokuratura postawiła Braunowi siedem zarzutów dotyczących przestępstw z nienawiści. Polityk ten od lat propagował kult Walusia, między innymi w 2017 przemawiał na demonstracji pod Ministerstwem Spraw Zagranicznych krytykując to, że państwo polskie „nie upomina się” o Walusia; w 2020 złożył interpelację poselską w sprawie „sprowadzenia go do ojczyzny”; podobnie domagał się interwencji na rzecz Walusia na konferencji prasowej w Sejmie w listopadzie 2022, podczas której poparł zbrodnię: „Sytuuję się po stronie tych, którzy uważają strzelanie do sekretarzy partii komunistycznych za czyn niekoniecznie domagający się penalizacji, a w niektórych przypadkach działanie być może w stanie wyższej konieczności”.

Walusiowi podczas lotu towarzyszył również **Tomasz Stala**, kandydat z listy **Konfederacji** w wyborach parlamentarnych w 2024 i właściciel wydawnictwa **3dom**. W lutym 2025 w związku ze sprzedażą publikacji podżegających do nienawiści narodowej i rasowej Prokuratura Rejonowa w Częstochowie postawiła mu zarzuty z art. 256 par. 2 Kodeksu karnego. Również Stala przez wiele lat podejmował działania na rzecz Walusia, między innymi organizował dla niego zbiórki finansowe. Jedną z nich była tzw. akcja mikołajkowa: co roku 6 grudnia zysk ze sprzedaży w sklepie 3dom miał trafiać do Walusia. W inicjatywę tę, poza Braunem, angażowali się inni działacze skrajnej prawicy, m.in. **Przemysław Holocher**, **Marcin Rola**, **Radosław Patlewicz**, którzy publikowali w mediach społecznościowych wyrazy poparcia dla zabójcy.

Na Lotnisku Chopina Walusia przywitali członkowie klubu motocyklowego **Bad Company**, który zrzesza między innymi nazistów i recydywistów. W logotypie Bad Company znajduje się hełm Wehrmachtu z II wojny światowej przewiązany polskimi barwami z symbolem **Związku Jaszczurczego** – kontynuacji przedwojennego **Obozu Narodowo-Radykalnego**. W 2024 roku

reprezentanci Bad Company uczestniczyli w Marszu Niepodległości w Warszawie, skrajnie prawicowej manifestacji, podczas której od kilkunastu lat promowane są hasła nawołujące do nienawiści. Hymn Bad Company został nagrany na terenie Muzeum Westerplatte przez nazistowską grupę rockową **Obłąd**, której członkowie grali wcześniej pod szyldem **Konkwista 88** (gdzie cyfry 88 oznaczały pozdrowienie „Heil Hitler”). Współtwórcą Bad Company jest **Olgierd L.**, znany jako nazi-skinhead i pseudokibic **Lechii Gdańsk**, wielokrotnie skazywany za brutalne przestępstwa i kierowanie zorganizowaną grupą przestępczą. W grudniu 2024 funkcjonariusze ABW zatrzymali Olgierda L. w ramach śledztwa w sprawie podpałów dokonywanych w Polsce na zlecenie rosyjskiego wywiadu. Znaleziono przy nim wówczas materiały faszystowskie. Powiązany z Bad Company jest też **Grzegorz H.**, członek międzynarodowej organizacji neonazistowskiej **Blood and Honour** (słowa „Krew i Honor”, oryg. Blut und Ehre stanowiły motto **Hitlerjugend**), która organizowała w Polsce koncerty z udziałem faszystowskich zespołów.

Janusza Walusia powitali zatem na lotnisku w Warszawie skrajnie prawicowi ekstremiści. W kolejnych tygodniach potwierdził swoje zaangażowanie ideologiczne po stronie rasizmu i brak jakiegokolwiek skruchy czy refleksji na temat zabójstwa, którego się dopuścił.

W końcu listopada 2024 media poinformowały, że Janusz Waluś po zakończeniu warunkowego zwolnienia wróci z RPA do Polski.

W reakcji na te doniesienia skrajna prawica rozpoczęła celebrowanie jego spodziewanego przybycia:

CZĘSTOCHOWA. W listopadzie 2024 i kolejnych miesiącach na Twitterze na profilu wydawnictwa **3dom** należącego do **Tomasza Stali** ukazała się seria kilkunastu wpisów z wyrazami poparcia dla **Janusza Walusia**. Stała kandydował z listy **Konfederacji** w wyborach parlamentarnych w 2023 roku. 11 lutego 2025 w związku ze sprzedażą publikacji podlegających do nienawiści narodowej i rasowej przez 3dom Prokuratura Rejonowa w Częstochowie postawiła mu zarzuty z art. 256 par. 2 Kodeksu karnego.

Oto wybrane treści dotyczące Walusia zamieszczone na Twitterze/X przez 3dom:

- zachęta do wsparcia finansowego: „Jeśli rzesza osób przejętych losem naszego rodaka ma ochotę realnie pomóc w obecnej sytuacji, to jak co roku, cały zysk ze sprzedaży w sklepie Wydawnictwa 3DOM w dniu 6 grudnia trafi do rąk Janusza Walusia” (materiał z 27 listopada),
- nagranie z udziałem Stali, w którym zachęca: „6 grudnia jak co roku wydawnictwo 3dom organizuje akcję mikołajkową. Tego dnia cały zysk ze sprzedaży w naszym sklepie przeznaczony będzie zostanie na wsparcie dla Janusza Walusia, naszego rodaka, który już wkrótce, miejmy nadzieję, wróci do swojego, naszego kraju. [...] Mikołajki dla Janusza Walusia” (materiał z 3 grudnia).

Do udziału w „akcji mikołajkowej” namawiali również:

- **Radosław Patlewicz**, który wychwalał postać Walusia: „Wspierajmy polskich patriotów. Jeżeli my im nie pomożemy, to kto?” (materiał z 4 grudnia). Patlewicz to autor książek propagujących legendy o mordach rytualnych rzekomo dokonywanych przez Żydów na chrześcijanach,
- **Przemysław Holocher**, szef skrajnie prawicowej fundacji **Magna Polonia** i były lider **Obozu Narodowo-Radykalnego** (nagranie z 5 grudnia),
- **Grzegorz Braun**, poseł do Parlamentu Europejskiego z **Konfederacji**: „6 grudnia, świętego Mikołaja, cały zysk ze sprzedaży, z utargu wydawnictwa 3dom na potrzeby pana Janusza Walusia, naszego rodaka, obecnie ciągle jeszcze [...] daleko, na południu, ale już niedługo, daj Boże, przydadzą mu się polskie złotówki” (nagranie z 6 grudnia). Braunowi w kwietniu 2024 prokuratura postawiła siedem zarzutów dotyczących przestępstw z nienawiści. W październiku 2024 minister sprawiedliwości złożył wniosek do przewodniczącej Parlamentu Europejskiego o uchylenie mu immunitetu,
- pochwalanie Walusia i reklama wywiadu z nim: „Z niezłomnym obrońcą wolności rozmawia **Michał Zichlarz**, autor książki «Zabić Haniego» dostępnej w księgarni Wydawnictwa 3DOM” (wpis z 8 stycznia 2025),

- wpis zawierający fragment wywiadu, w którym Waluś wyraził przekonanie o słuszności zamordowania Chrisa Haniego. Na pytanie Michała Zichlarza: „Znając konsekwencje, co się wydarzyło, jak wszystko się potoczyło, gdybyś mógł zmienić to, co było, to zmieniłbyś to?”, odpowiedział: „Lepiej bym to przygotował” (materiał z 25 stycznia 2025).

Ze względu na pochwalanie postaci rasistowskiego mordercy wszystkie te treści opublikowane przez 3dom zostały zgłoszone przez Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” do Twittera/X, jednak platforma ich nie usunęła.



Czy Janusz Waluś żałuje swojego czynu? Wejdź na stronę Wydawnictwa 3DOM i zobacz książkę Zabić Haniego! #JanuszWalus #zabichaniego #walus #walus #januszwalus #book #rpa #ChrisHani



WARSZAWA. 26 listopada 2024 na profilu **Młodzieży Wszechpolskiej** na Facebooku został opublikowany materiał gloryfikujący **Janusza Walusia**, który w 1993 roku w Republice Południowej Afryki zastrzelił Chrisa Haniego, czarnoskórego działacza społecznego, walczącego o zniesienie apartheidu. Początkowo został skazany na karę śmierci, później zamienioną na dożywocie. W 2022 roku warunkowo zwolniono go z więzienia, do grudnia 2024 musiał pozostawać w RPA. W oczekiwaniu na jego przybycie do Polski, działacze Młodzieży Wszechpolskiej pochwalali dokonany przez niego zamach na życie Haniego: „Janusz Waluś to bohater, który swoim czynem uratował wiele istnień spowalniając pędzący do RPA zbrodniczy komunizm! Jedno jest pewne – czekamy tu”. Do treści posta dołączyli również zdjęcie transparentu, który członkowie MW wywiesili w 2022 w Radomiu. Znajdowała się na nim grafika przedstawiająca twarz zabójcy oraz slogan „Janusz Waluś, wracaj do domu”.

Pod materiałem tym na Facebooku pojawiły się komentarze popierające Walusia: „Nasz bohater”, „Lepszy martwy niż czerwony” (o Hanim), „Brawo!”.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zwróciło się do Facebooka z prośbą o weryfikację wpisu Młodzieży Wszechpolskiej pod względem promowania mowy nienawiści i został on skasowany.

WARSZAWA. 26 listopada 2024 poseł **Konrad Berkowicz (Konfederacja, wiceprezes Nowej Nadziei)** zamieścił na swoim profilu na Facebooku wpis pochwalający **Janusza Walusia**, rasistowskiego zamachowca. Berkowicz powielał fałszywe oskarżenia wobec Haniego, szargające pamięć o kluczowej roli, jaką odegrał w przemianach demokratycznych w RPA: „Przypominam, że Janusz Waluś zabił komunistycznego TERRORYSTĘ, mordercę, który chciał dalej zabijać” (w rzeczywistości Hani był zaangażowany w pokojowe negocjacje z reżimem). Dalej poseł na Sejm RP gloryfikował mordercę: „Zatrzymał komunizm w RPA i potencjalnie ocalił wiele istnień. To bohater” (Waluś zgodnie z ideologią, którą się kierował, dążył za wszelką cenę do utrzymania brutalnego systemu segregacji rasowej w RPA).

Pod wpisem Berkowicza pojawiło się wiele rasistowskich komentarzy, pochwalających zbrodnię dokonaną przez Walusia:

- „Mój bohater z dzieciństwa”,
- „Janusz Waluś to bohater!”
- „To jest bohater, przykład dla całego narodu”,
- „Stanął w obronie mordowanych białych przez czarno-czerwoną zarazę [...]. Bardzo mi żal tego odważnego, prawego człowieka”.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” przesłało post Berkowicza do sprawdzenia z powodu propagowania nienawiści i materiał ten został przez Facebooka usunięty.

POLSKA. 28 listopada 2024 na Twitterze/X uaktywniło się konto „**Janusz Waluś**” (adres: WalusEnthusiast, zostało założone w lipcu 2022 roku), na którym publikowane są zarówno treści wyrażające poparcie dla zabójcy, jak i materiały rasistowskie czy podżegające do przemocy wobec muzułmanów. Oto kilka przykładów takich wpisów (zamieszczanych najczęściej po angielsku):

- „[...] powstrzymał stalinizację RPA. [...] Janusz Waluś stał się bohaterem Afrykanerów z RPA”, do tego dołączono zdjęcie Walusia z sali sądowej (wpis z 26 grudnia 2024),
- „Ratując swoją nową ojczyznę przed bolszewikami [...] był gotowy umrzeć poetycką śmiercią bohatera w wieku 40 lat” wraz ze zdjęciem Walusia (26 grudnia 2024),
- udostępnione video pt. „Muzułmanin kontra chrześcijanin”. Nagranie zostało opatrzone komentarzem: „Pierwszym krokiem jest remigracja. Drugim krokiem będzie Nuklearna Święta Krucjata, aby uwolnić boży świat od tego śmiecia [tj. muzułmanów]”,

Ze względu na treści propagujące nienawiść Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zgłosiło do Twittera/X zarówno te wpisy, jak i całe konto o nazwie „Janusz Waluś”. Platforma nie usunęła tych treści.

POZNAŃ. 28 listopada 2024 na profilu poznańskiej **Młodzieży Wszechpolskiej** ukazał się materiał z wyrazami poparcia dla **Janusza Walusia**, który w 2022 roku został warunkowo zwolniony z więzienia i zgodnie z decyzją sądu mógł opuścić RPA w grudniu 2024 roku.

Na profilu Młodzieży Wszechpolskiej pojawiło się zdjęcie działaczy tej organizacji, którzy eksponowali ogromny transparent ze słowami „Janusz Waluś – ojczyzna na ciebie czeka!” i jego wizerunkiem. Identycznie brzmiał nagłówek facebookowego wpisu, zawierającego długą apologię



postaci zamachowca. Sama MW podkreśliła własne rzekome zasługi w staraniach o zapewnienie Walusiowi pomocy ze strony państwa: „Jako Młodzież Wszechpolska pisaliśmy do polskiego rządu o zajęcie się tą sprawą i wsparcie dla Janusza Walusia”.

Wpis tej samej treści został opublikowany 27 listopada na ogólnopolskim profilu Młodzieży Wszechpolskiej na Twitterze/X. Wśród reakcji znalazły się komentarze pochwalające zabójcę, jak również szkalujące jego ofiarę, Chrisa Haniego, który brał udział w rozmowach pokojowych w RPA, a nawet treści antysemitowskie:

- „Hej Biały Wilku! Czekamy tu!”;
- „Chris Hani - południowoafrykański, komunistyczny Stepan Bandera. [...] Miał identyczne podejście do białych, co Bandera do Polaków”;
- „Sługa żydów z RPA”.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” wysłało wpisy Młodzieży Wszechpolskiej do oceny ze względu na promowanie mowy nienawiści zarówno do Facebooka (materiał został usunięty), jak i Twittera/X (platforma go nie skasowała).

WARSZAWA. 28 listopada 2024 poseł do Parlamentu Europejskiego **Grzegorz Braun** (wybrany z listy **Konfederacji**, lider **Konfederacji Korony Polskiej**) zamieścił na Twitterze/X wpis, w którym zaatakował m.in. prof. Rafała Pankowskiego, współzałożyciela Stowarzyszenia „NIGDY WIĘCEJ”, za to, że ten udzielił wywiadu na temat sprawy **Janusza Walusia** dla radia CapeTalk z Cape Town w RPA. Audycja prowadzona przez redaktora Lestera Kiewita dotyczyła problemu gloryfikowania rasistowskiego zabójcy przez skrajną prawicę. W reakcji na krytykę kultu Walusia Braun bronił zabójcy i sformułował skandaliczne, fałszywe oskarżenia wobec osób krytykujących ten kult: „Nieodpowiedzialne i dezinformujące wypowiedzi Krzysztofa Stanowskiego [prowadzący Kanalu Zero na YouTube – dop. red.] & Pankowski @StowNIGDYWIECEJ inicjują kolejną falę nagonki - w RPA. Lester Kiewit wyraża słabo zawoalowane życzenie, by Janusz Waluś nie powrócił żywy do Polski”. Z powodu rozpowszechniania kłamliwych oskarżeń przez europosła Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” odpowiedziało na post Brauna: „Grzegorz Braun kłamie”. Jeden z internautów skomentował: „Kolejnym zacnym gościem @GrzegorzBraun_ będzie zapewne **Anders Breivik**”.

KATOWICE. 7 grudnia 2024 radny miejski **Leszek Piechota**, były senator RP i były wiceprezydent Katowic, opublikował na swoim profilu na Facebooku materiał, w którym z zadowoleniem obwieścił, że „**Janusz Waluś** wrócił na polską ziemię 7.12.2024”. Dołączył do tego pięć zdjęć Walusia, w tym jedno z dzieciństwa. Pod wpisem radnego pojawiły się pełne oburzenia komentarze, na przykład: „Jaki był cel nagłośnienia sprawy powrotu do Polski tego kryminalnego przestępcy?”. W odpowiedziach Piechota dalej w pozytywnym tonie wypowiadał się o Walusiu, między innymi (pisownia oryginalna): „informuje moich znajomych na FB, o fakcie powrotu naszego rodaka do Polski”. Wśród wpisów użytkowników nie zabrakło także pochwalania zbrodni: „On nie zabił człowieka tylko komunistę!” czy porównania Haniego do **Hitlera**: „a jakby ktoś zabił Hitlera w 1936 roku to też byłby bandytą?”. Komentarze te pozostały bez reakcji Piechoty.

Piechota w 2010 roku w wyborach uzupełniających został senatorem z listy Platformy Obywatelskiej. Z ramienia tego ugrupowania do senatu dostał się również w 2011 i 2015 roku. Z kolei w 2017 został członkiem klubu parlamentarnego Prawa i Sprawiedliwości, a w 2018 członkiem partii. W wyborach samorządowych w 2024 kandydował na prezydenta Katowic z ramienia PiS.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zwróciło się do Facebooka z prośbą o sprawdzenie wpisu Piechoty pod kątem mowy nienawiści. Materiał ten został skasowany.

KRAKÓW. 7 grudnia 2024 na facebookowym profilu **Młodzież Wszechpolska - Kraków** działacze tej organizacji fetowali przybycie do Polski **Janusza Walusia**. Zamieścili wpis: „Janusz Waluś po wielu latach wrócił do Ojczyzny! Witamy w domu, bracie!” oraz jego zdjęcie na Lotnisku Chopina w Warszawie.

Pod materiałem tym pojawiło się wiele rasistowskich wpisów, pochwalających zabójstwo, którego dokonał Waluś, a także podżegających do przemocy:

- „Zabił k...we a siedział jak za człowieka. JANUSZ WALUŚ SZACUNEK”,
- „Ostatnia nadzieja symbolu białego oporu”,
- „Na szczęście wylądował w (jeszcze przez chwilę) najbielszej części Europy”,
- „NARESZCIE ! Zlikwidował bandytę. Powinien dostać order”,
- „Teraz, czas, na-Tuska!!!”.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” przesłało wpis Młodzieży Wszechpolskiej do Facebooka z prośbą o dokonanie oceny z uwagi na treści propagujące mowę nienawiści. Materiał ten został usunięty.

KRAKÓW. 7 grudnia 2024 na Twitterze/X na profilu **Korona Młodych Kraków** (młodzieżówka **Konfederacji Korony Polskiej Grzegorza Brauna**) ukazał się pochwalny wpis na temat **Janusza Walusia**, który tego dnia wrócił do Polski z Republiki Południowej Afryki. Pean na cześć zabójcy brzmiał: „Jego niezłomna postawa przypomina nam o znaczeniu obrony wolności i prawdy”, ponadto do wpisu dołączono grafikę z jego zdjęciem oraz słowami: „człowiek niezłomny [...]”. Dla wielu Polaków Waluś jest bohaterem, który odważył się stanąć przeciwko systemowi, pokazując, że ideały są warte najwyższego poświęcenia”.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” wystąpiło do Twittera/X z prośbą o sprawdzenie wpisu Korony Młodych ze względu na mowę nienawiści, jednak platforma go nie skasowała.

MIELEC. 7 grudnia 2024 szef stowarzyszenia **Patriotyczny Mielec Karol Dolina** zamieścił na Twitterze/X wpis pochwalający rasistowskiego zabójcę **Janusza Walusia**. Dolina opublikował słowa „Witamy w domu bracie!” wraz z dwoma zdjęciami: jedno z nich przedstawiało Walusia na Lotnisku Chopina tuż po przybyciu do Polski, a drugie – flagę z jego wizerunkiem i hasłem „Stay strong brother” („Bądź silny, bracie”), która była demonstrowana podczas meczu Ekstraklasy **Śląsk Wrocław – Lech Poznań** w sierpniu 2018 roku. Pseudokibice piłkarscy od lat manifestują na stadionach i na ulicach swoje poparcie dla Walusia.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” ze względu na promowanie mowy nienawiści zgłosiło wpis Doliny do Twittera/X, jednak nie został on usunięty.

POZNAŃ. 7 grudnia 2024 na Facebooku na profilu **Młodzież Wszechpolska Poznań** został zamieszczony wpis powitalny na cześć **Janusza Walusia**, który tego dnia przybył z RPA do Polski. Działacze tej skrajnie prawicowej organizacji tak fetowali pojawienie się rasistowskiego zamachowca na Lotnisku Chopina: „Janusz Waluś po ponad 30 latach mógł wreszcie powrócić do Ojczyzny! «W błękitnych oczach wciąż ten błysk – to czysta duma masz ją do dziś!». Bracie, Witaj w domu!”. Do tego zostały dołączone zdjęcia Walusia: na sali rozpraw w RPA i na lotnisku w Warszawie. Trzecia fotografia przedstawiała transparent, który przedstawiciele Młodzieży Wszechpolskiej wywiesili w 2022 w Radomiu w geście poparcia dla zabójcy. Widniał na nim jego wizerunek oraz slogan „Janusz Waluś, wracaj do domu”.



Pod materiałem tym pojawiły się rasistowskie komentarze, w tym wpisy podżegające do nienawiści czy popierające zamordowanie Chrisa Haniego:

- „wyrwał komunistycznego chwasta”,
- „Biały wojownik”,
- „Polski Narodzie Powstań z Kolan Pora Się Obudzić!!!!!!!!!!!!!!”.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zwróciło się do Facebooka z prośbą o dokonanie oceny wpisu Młodzieży Wszechpolskiej pod kątem mowy nienawiści i został on skasowany.

SIEDLCE. 7 grudnia 2024 **Paweł Wyrzykowski**, były lider **Konfederacji** w okręgu siedlecko-ostrołęckim i działacz stowarzyszenia **KoLiber**, opublikował wpis gloryfikujący zabójstwo dokonane w 1993 w RPA przez **Janusza Walusia**. Znieważył również jego ofiarę, Chrisa Haniego, jednego z liderów walki z apartheidem. Wyrzykowski napisał: „Takiego śmiecia sprzątnął Janusz Waluś. Hani i jego terrorystyczna sitwa [...]. Strach pomyśleć ilu jeszcze niewinnych, postronnych ludzi by zginęło gdyby nie Polak Janusz Waluś”.

Pod wpisem Wyrzykowskiego, do którego było dołączone zdjęcie Walusia, pojawiły się komentarze pochwalające zabójcę, a także groźby i zachęty do przemocy:

- „Waluś wyrwał chwastą”,
- „No to teraz kolej na Tuska”,
- „Witamy w domu Panie Januszu. Jest robota do zrobienia!”
- „Powinni mu pomnik postawić w RPA”,
- „Waluś bohaterem”.

17 stycznia Wyrzykowski ponowił na Twitterze/X swój wpis z 7 grudnia i dodał do niego komentarz: „Waluś uratował wiele niewinnych istnień ludzkich”.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” przekazało obydwa wpisy Wyrzykowskiego do weryfikacji przez Twittera/X ze względu na mowę nienawiści, jednak nie zostały one usunięte.

WARSZAWA. 7 grudnia 2024 **Grzegorz Braun**, poseł do Parlamentu Europejskiego wybrany z listy **Konfederacji**, triumfalnie obwieścił na swoim profilu na Facebooku: „Dzisiaj [...] Pan **Janusz Waluś** wrócił na polską ziemię!”. Dołączył też zdjęcia Walusia z Lotniska Chopina. Braun towarzyszył mu przez cały lot, podobnie jak **Tomasz Stala**, właściciel wydawnictwa **3dom** z Częstochowy. Braun i Stala przez wiele lat zabiegali o wsparcie dla Walusia. Interpelacja poselska, demonstracje uliczne, zbiórki finansowe, pochwalne nagrania video i wpisy w mediach społecznościowych – to tylko niektóre przykłady podejmowanych przez nich działań na rzecz rasistowskiego zbrodniarza.

Pod wpisem Brauna na Facebooku pojawiło się mnóstwo wyrazów poparcia dla Walusia, w tym komentarzy podżegających do przemocy, na przykład:

- „Witamy! Biały Wilku”,
- „Mam nadzieję, że z listą nazwisk”,
- „On powinien zostać z automatu uznany za bohatera i powinien zostać przywitany jak bohater, tymczasem dla lewackich syfilityków ważniejszy jest karaluch którego Waluś zlikwidował”,
- „Ktoś kto ma doświadczenie w usuwaniu czerwonej zarazy może być przydatny w Polsce”.

Wpis Brauna został przez Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” przesyłany do Facebooka z prośbą o sprawdzenie ze względu na promowanie nienawiści. Platforma odmówiła skasowania tego materiału.

WARSZAWA. 7 grudnia 2024 celebrytka **Marianna Schreiber**, znana głównie z udziału w walkach MMA i skandali obyczajowych, zamieściła na Twitterze/X zdjęcie **Janusza Walusia** na Lotnisku Chopina oraz rasistowski wpis: „Witaj w domu biały bracie”. Waluś tego dnia przyleciał do Polski z RPA, a przez cały lot towarzyszył mu **Grzegorz Braun**, poseł do Parlamentu Europejskiego z **Konfederacji**. Na lotnisku Walusia przybyli powitać członkowie neonazistowskiego ugrupowania z Gdańska **Bad Company**.

Pod wpisem Schreiber ukazało się prawie 500 komentarzy, prawie wszystkie potępiały jej poparcie dla rasistowskiego zabójcy, na przykład: „Ty dla atencji to zapisałaś się do Ku Klux

Klanu”, „Widzę, że Pani powinna startować z KKK na prezydenta”. A pisarz Jakub Żulczyk kpiąco zapytał: „Pojechała Pani wręczyć białemu bratu własnoręcznie utarte masło?”.

W dyskusję włączył się też były poseł **Prawa i Sprawiedliwości Przemysław Czarnecki**, prywatnie partner Marianny Schreiber, który stanął w obronie zabójcy Chrisa Haniego: „Janusz Waluś – ofiara komunistycznych kłamstw [emotikon przedstawiający zaciśniętą pięść]”. Także w kolejnym wpisie usprawiedliwiał morderstwo dokonane przez Walusia w celu utrzymania apartheidu w RPA: „Dlaczego zabił – bo nie chciał żeby jego nowa Ojczyzna obrała kierunek na flagę z sierpem i młotem”.

Swój podziw dla Walusia Marianna Schreiber wyraziła także w twitterowym wpisie z 16 stycznia: „Właśnie oglądam wywiad na żywo z prawdziwym człowiekiem z krwi i kości. Zasięg tego wywiadu dosięga zasięg promocji freak fightów. Coś pięknego”. Jej wypowiedź dotyczyła rozmowy z Walusiem prowadzonej na **Kanale Zero** przez **Krzysztofa Stanowskiego**, kandydata na urząd prezydenta RP.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zwróciło się do Twittera/X o przejrzenie obydwóch wpisów Schreiber z uwagi na promowanie mowy nienawiści, lecz nie zostały one usunięte.

WARSZAWA. 7 grudnia 2024 **Konrad Smuniewski**, wieloletni działacz **Ruchu Narodowego** i skrajnie prawicowy youtuber, występujący też jako ekspert w Polskim Radiu, zamieścił na swoim profilu na Facebooku wpis gloryfikujący **Janusza Walusia**, który w tym dniu przyleciał z RPA do Polski. Smuniewski opublikował jego zdjęcie z Lotniska Chopina wraz z komentarzem: „Janusz Waluś, Janusz Waluś, święta misja, święty cel!” (słowa „święta misja, święty cel!” od lat przytaczane są przez nacjonalistów gloryfikujących postać **Eligiusza Niewiadomskiego**, zabójcy prezydenta Gabriela Narutowicza).

Pod wpisem tym ukazało się wiele komentarzy pochwalających zabójstwo Chrisa Haniego dokonane przez Walusia, na przykład:

- „odjeb...ł terrorystę i komunistę więc na plus”,
- „kula w łeb jak najbardziej słuszna”,
- „Ale go murzyni wyniszczyli. Wielki człowiek”.

Smuniewski opublikował również komentarz, w którym wyraził podziw wobec Walusia za to, że ten nie żałuje popełnionego morderstwa i nie odcina się od ideologii apartheidu: „Kilkadziesiąt lat konsekwencji i nigdy nie wyparł się swoich poglądów. Każdemu tego życzę”.

Smuniewski to były działacz **Ruchu Narodowego** (z którym rozstał się w atmosferze skandalu). W 2019 roku startował do Sejmu z listy **Konfederacji**. Zasłynął głoszeniem treści antysemickich. W 2020 roku został zawieszony na rok w prawach studenta Uniwersytetu Warszawskiego za nienawistne wypowiedzi, które „godziły w dobre imię uniwersytetu, jego pracowników i studentów”. W 2021 roku jego skrajnie prawicowa fundacja **Narodowy Instytut Społeczny** (Smuniewski był jej wiceprezesem) otrzymała prawie 200 tys. złotych dotacji z Narodowego Instytutu Wolności. Ostatnio występował w Polskim Radiu Czwórka jako ekspert i „znawca Chin”.

WARSZAWA. 7 grudnia 2024 pseudokibice klubu piłki nożnej **Okęcie Warszawa** (liga okręgowa, Warszawa I) zrzeszeni w grupie „**Szwadron’15**” zamieścili na Facebooku pean na cześć **Janusza Walusia**, który w tym dniu przybył do Polski z RPA. Zapewniali: „Bez względu na to, jak przedstawiają tę sprawę lewicowe media, jedno jest pewne: CZEKAMY NA CIEBIE, PANIE JANUSZU!”. I dalej: „Państwo polskie musi wspierać swoich obywateli – niezależnie od ich

poglądów czy sytuacji. To nasz obowiązek! Janusz Waluś, wracaj do domu!”. Do materiału tego zostały dołączone zdjęcia Walusia na lotnisku.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” wysłało wpis pseudokibiców Okęcia do weryfikacji przez Facebooka z powodu propagowania nienawiści. Materiał ten nie został usunięty.

WARSZAWA. 7 grudnia 2024 poseł **Prawa i Sprawiedliwości Dariusz Matecki** fetował przybycie **Janusza Walusia** z RPA do Polski. Matecki zamieścił na Facebooku zdjęcie Walusia na Lotnisku Chopina wraz ze słowami: „Witaj w Ojczyźnie. Polska już dawno powinna się o Ciebie upomnieć! #Waluś wrócił z Afryki”.

Pod wpisem posta pojawiły się rasistowskie komentarze i pochwały przemocy, na przykład:

- „Tam czarnuchy mordowały białych bez wyrzutu sumienia. Walus pozbył się tego, który nakrecał ta spirale i tyle”,
- „Takich nam dziś trzeba aby zdrajcy Ojczyzny czuli bat nad głową”,
- „Walus jest robota dla ciebie”,
- „RPA od dziadostwa uwolnił to może i u nas coś zdziała?!”.

Wpis o niemal identycznej treści Matecki opublikował tego samego dnia na Twitterze/X.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” przesłało obydwa wpisy Mateckiego z prośbą o ocenę pod kątem mowy nienawiści do Facebooka i Twittera/X, lecz materiały te nie zostały usunięte.

GLIWICE. 8 grudnia 2024 podczas meczu Ekstraklasy piłki nożnej Piast Gliwice – **Cracovia Kraków** przyjezdni pseudokibice wywiesili na ogrodzeniu wokół murawy transparent z wyrazami poparcia dla **Janusza Walusia**, który poprzedniego dnia został deportowany do Polski z Republiki Południowej Afryki. Na fladze tej umieścili hasło: „Janusz Waluś witaj w domu”.



WARSZAWA. 8 grudnia 2024 na Facebooku na profilu chuliganów stadionowych **Władcy Trybun** (ponad 112 tys. obserwujących) ukazał się materiał gloryfikujący **Janusza Walusia**, rasistowskiego zabójcę, który poprzedniego dnia przyleciał z RPA do Polski. Wpis ten rozpoczynał się od słów: „Upływa właśnie pierwsza doba odkąd człowiek niestrudzony o twardym charakterze powrócił na Ojczyznę”. Dalej w komentarzu na temat Walusia pojawiły się treści antysemitowskie: „Po wyjściu na terminal został osaczony przez pismaka z durnymi pytaniami reprezentującego GW [«Gazetę Wyborczą»]. Ostatni z Wyklętych olał tego parcha [antyżydowskie wyzwisko, używane w polszczyźnie od XIX wieku]”. Do wpisu dołączono zdjęcie Walusia wykonane na Lotnisku Chopina.

Pod materiałem tym pojawiły się wyrazy uznania dla zabójcy, a także groźby śmierci pod adresem polityków:

- „Dobrze zrobił. Tylko Polska Narodowa!”,
 - „Szacun dla niego Wyrwał chwastą”,
 - „Wrócił jedyny gość który by zrobił porządek z zagranicznym premierem który rządzi w Polsce”.
- Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” przesłało wpis Władcy Trybun do Facebooka z prośbą o przejrzenie ze względu na mowę nienawiści i platforma usunęła ten materiał.

WARSZAWA. 8 grudnia 2024 **Narodowe Odrodzenie Polski**, ugrupowanie zarejestrowane jako partia polityczna, opublikowało na swojej stronie internetowej nacionalista.pl tekst, w którym fetowano przyjazd **Janusza Walusia** z Republiki Południowej Afryki. Artykuł ten został zatytułowany „Janusz Waluś – ostatni Żołnierz Wyklęty wrócił do Polski!”. W tekście tym NOP przypominało o własnych wieloletnich działaniach na rzecz Walusia: „Witamy w domu, Bracie! Narodowe Odrodzenie Polski i portal Nacjonalista.pl od lat wspierały wysiłki na rzecz uwolnienia naszego rodaka. Organizowano pikiety w Polsce i poza granicami naszej ojczyzny [...], prezentowaliśmy prawdziwe oblicze ostatniego Żołnierza Wyklętego”. Osoby zaangażowane w demontaż apartheidu określono jako „bojowników walczących przeciwko białym twórcom Cywilizacji w południowej Afryce”. Publikację NOP-u ozdabiała podobizna Walusia.

ŁÓDŹ. 9 grudnia 2024 w trakcie spotkania I ligi piłki nożnej **ŁKS Łódź** – Arka Gdynia „kibice” miejscowej drużyny wywiesili na ogrodzeniu okalającym płytę boiska transparent o treści „**Janusz Waluś** – witamy w domu”. Zamanifestowali w ten sposób poparcie dla rasistowskiego zabójcy, którzy 7 grudnia został deportowany z RPA do Polski.



WARSZAWA. 9 grudnia 2024 **Janusz Korwin-Mikke**, współtwórca i były lider **Konfederacji**, zamieścił na Twitterze/X pochwalny wpis na temat **Janusza Walusia** i popełnionego przez niego morderstwa na Chrisie Hanim. Szydząc z ofiary, przekonywał: „P. Janusz Waluś odegrał ważną rolę w polityce RPA zabijając śp. Krzysia Haniego (a nie śp. Nelsona Mandelę) - ale odegrał też ją i w Polsce!”. Przytoczył dalej swoją rzekomą rozmowę z 2015 roku z prezydentem Bronisławem Komorowskim, wówczas starającym się o reelekcję, podczas której miał postawić warunki, że poprze jego kandydaturę, jeśli Komorowski zgodzi się na „podjęcie starań o uwolnienie p. Walusia”. Korwin-Mikke spotkał się z odmową, co skomentował w tonie podszytym pogrozkami: „Z powodu odrzucenia tych warunków nasza młodzieżówka z zapalem prowadziła kampanię przeciwko p. Prezydentowi [...] To przy okazji pod rozwagę miłośników tow. Rafała Trzaskowskiego”.

W tym samym dniu Korwin-Mikke opublikował na swoim kanale YouTube nagranie, podczas którego wyraził uznanie dla Walusia oraz systemu segregacji rasowej w RPA. Odnosząc się do rasistowskiego zabójstwa z 1993 roku, oświadczył: „To były czasy, kiedy rozpaczliwe walki trwały w RPA, czy zachować ten system, bardzo rozsądny, który zrobiono w RPA, żeby się pozbyć apartheidu, czyli zrobiono osobne państwa dla poszczególnych narodowości murzyńskich. Ale ponieważ wymyślili to biali, to uznano, że jest to objaw kolonializmu”. Ponadto Korwin-Mikke snuł podszyte rasizmem fantasmagorie i ponownie poparł zamach na Haniego: „Gdyby on się dorwał do władzy, to nastąpiłoby wymordowanie, rzeź białych w RPA. [...] I, proszę Państwa, to morderstwo temu zapobiegło”. Ubolewał też nad zabójcą (a nie jego ofiarą!): „Uważnie słuchajmy tego, co mówi pan Janusz Waluś. Zdajmy sobie sprawę, że to była dramatyczna decyzja. [...] Także pamiętajmy o tym, że to są bardzo dramatyczne decyzje i nie możemy dzisiaj po 30 latach ich tak osądzać, mimo że wiemy znacznie więcej”.

Zarówno wpis, jak i nagranie zamieszczone przez Korwin-Mikkego zostały przekazane przez Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” odpowiednio do Twittera/X i YouTube’a z prośbą o ocenę pod kątem mowy nienawiści. Materiały te nie zostały skasowane.

POLSKA. 18 grudnia 2024 na Twitterze/X na profilu **Obozu Narodowo-Radykalnego** (o nazwie **Brygada Zagranica ONR**) zostało opublikowane zdjęcie przedstawiające „kolektyw polsko-holenderskich nacjonalistów”, którzy eksponowali transparent z napisem „Welcome back Janusz Waluś”, flagę RPA z czasów apartheidu oraz baner z rasistowskim sloganem „White lives matter”. Była to kolejna manifestacja poparcia dla rasistowskiego mordercy ze strony skrajnej prawicy.



Przedstawiciele Obozu Narodowo-Radykalnego wielokrotnie dopuszczali się propagowania faszyzmu, nawoływania do nienawiści i znieważania z powodu koloru skóry czy narodowości. W 2009 roku Sąd Rejonowy w Opolu zdelegalizował ONR z Brzegu, powołując się w orzeczeniu na art. 13 Konstytucji. Po raz pierwszy ONR został zdelegalizowany w 1934 roku, za rządów Józefa Piłsudskiego.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zwróciło się do Twittera/X o dokonanie oceny wpisu ONR-u z uwagi na promowanie mowy nienawiści, jednak materiał ten nie został skasowany.

WARSZAWA. 21 grudnia 2024 **Monika Jaruzelska**, była radna miasta Warszawy, opublikowała na swoim kanale YouTube wywiad z **Grzegorzem Braunem**, posłem do Parlamentu Europejskiego z **Konfederacji**. Rozmowa dotyczyła między innymi **Janusza Walusia** i zapowiedzi **Krzysztofa Stanowskiego** (**Kanał Zero** na YouTube), że przeprowadzi z nim wywiad tuż po jego deportacji z Republiki Południowej Afryki do Polski (ostatecznie audycja ta została odwołana). W rozmowie z Jaruzelską Braun ubolewał, że sam nie wystąpił na antenie Kanału Zero, co skwitowała słowami: „Kwestia zaproszenia kogoś, kto zgasił świece chanukowe, wydaje się bardziej ryzykowna niż zaproszenie kogoś, kto jednak zabił”, a wówczas Braun odpowiedział: „Kto zgasił pierwszego sekretarza partii komunistycznej [tak o zabójstwie Chrisa Haniego przez Walusia]. To jest dla mnie komplement oczywiście”. Kontynuując ten wątek, Braun obrażał prof. Rafała Pankowskiego, współzałożyciela Stowarzyszenia „NIGDY WIĘCEJ”, w związku z jego wywiadem dla radia Cape Town z RPA na temat Walusia i rasistowskich motywów jego zbrodni: „Pudła rezonansowe się odezwały. Pan zawodowy antyfaszysta, anty-antysemita [Jaruzelska podpowiada nazwę „NIGDY WIĘCEJ” i nazwisko R. Pankowskiego], ochotniczy ormowiec”.

Podczas rozmowy Jaruzelska wyraziła współczucie dla sprawcy zabójstwa: „Ja trochę pana Walusia – i to też może być skandaliczne – postrzegam jako ofiarę, kogoś, kto został do czegoś w jakiś sposób namówiony, chciał to zrobić, czuł się bohatersko, poniósł... właściwie całe życie spędził w więzieniu, jeszcze nieraz myśląc pewno, że z tego więzienia nie wyjdzie”. Braun podkreślił, że od wielu lat zabiegał o wsparcie dla Walusia, między innymi składał interpelacje poselskie w jego sprawie, dodał też: „W moim świecie strzelanie do sekretarzy partii komunistycznych może być czynem znaczącym, bo popełnionym w stanie wyższej konieczności”.

W swoją tyradę polityk Konfederacji włączył także wątki antysemickie: „Komuna, eurokomuna, żydokomuna to są ludzie, którzy sprowadzają powszechne niebezpieczeństwo, nędzę, utrapienia, śmierć, zagładę na świat”. I dalej: „Precz z komuną, precz z eurokomuną, precz z żydokomuną”, na co rozbawiona Jaruzelska wykrzyknęła: „Dobrze!”, a Braun skwitował: „Trójka Brauna!”.

W programie Jaruzelskiej Braun po raz kolejny afirmował swoje agresywne zachowanie w Sejmie z 2024 roku i zgazzenie Chanuki: „Nie przeszedłem obojętnie wobec zła”.

W rozmowie przywołał też spopularyzowany przez siebie slogan, propagujący niechęć wobec Ukraińców: „«Stop ukrainizacji Polski» dwa lata temu – może nie wszyscy jeszcze rozumieli, jak poważny to jest problem, dzisiaj już chyba troszkę lepiej rozumieją”.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zwróciło się do YouTube’a z prośbą o weryfikację programu Jaruzelskiej pod kątem mowy nienawiści, jednak platforma odmówiła jego usunięcia.

ŁÓDŹ. 29 grudnia 2024 na Facebooku na profilu grupy kibicowskiej **Teo Gang** (fani **ŁKS Łódź** z osiedla Teofilów) ukazało się zdjęcie przedstawiające graffiti z wyrazami poparcia dla **Janusza Walusia** (w 1993 roku zastrzelił Chrisa Haniego, jednego z liderów walki z segregacją rasową).

Pseudokibice umieścili na jednym z miejskich murów napis „Janusz Waluś nasz bohater”. Te same słowa powtórzyli w treści posta.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” wystąpiło do Facebooka o przejrzenie



materiału zamieszczonego na profilu Teo Gang pod kątem mowy nienawiści. W marcu post nie był już dostępny.

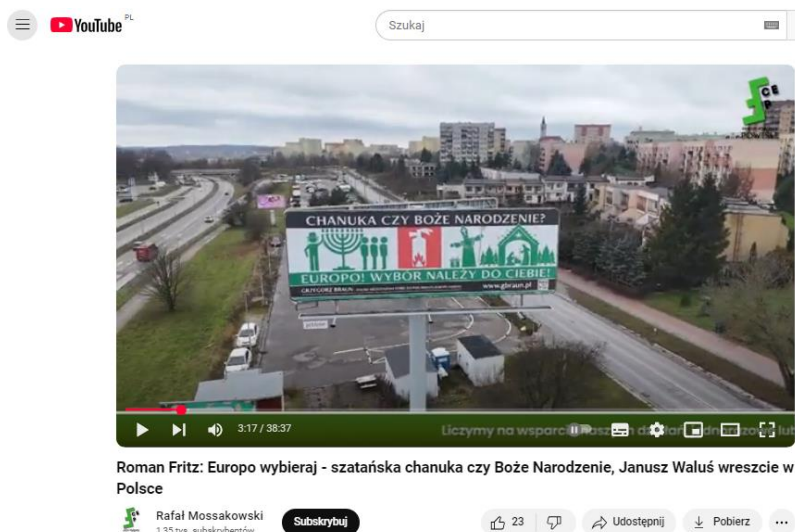
WARSZAWA. 30 grudnia 2024 na kanale YouTube **Rafała Mossakowskiego** (były warszawski radny, lider **Centrum Edukacyjnego Polska**) ukazała się audycja zawierająca treści antysemickie. Na początku został wyemitowany spot posła do Parlamentu Europejskiego **Grzegorza Brauna** z

Konfederacji. Pokazano w nim montaż ogromnych billboardów w Warszawie, na których

znajdowało się hasło „Chanuka czy Boże Narodzenie”, grafika przedstawiająca stereotypowego Żyda (z pejsami i w kapeluszu), zapalającego żydowski świecznik siedmioramienny, a także zwróconą w jego stronę gaśnicę wraz z symbolem płonącego ognia.

W dalszej części nagrania Mossakowski wyemitował rozmowę z posłem Konfederacji **Romanem Fritzem**. Obaj pochwalali antysemicką agresję Brauna, czemu dali wyraz także wizualnie: Mossakowski jako tło miał za plecami wzmiankowany wyżej baner z gaśnicą, a Fritz ustawił w kadrze trzy prawdziwe gaśnice.

W tytule materiału znalazły się wyrazy poparcia dla **Janusza Walusia**, deportowanego w grudniu 2024 roku z Republiki Południowej Afryki: „Roman Fritz: Europo wybieraj – szatańska chanuka czy Boże Narodzenie, Janusz Waluś wreszcie w Polsce”.



Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” poprosiło platformę YouTube o sprawdzenie programu Mossakowskiego z powodu mowy nienawiści. Materiał ten nie został skasowany.

ROK 2025

WARSZAWA. 2 stycznia 2025 na antenie Polsat News poseł **Krzysztof Bosak** z **Konfederacji**, wicemarszałek Sejmu RP, z uznaniem wypowiadał się na temat **Janusza Walusia**, który spędził 29 lat w więzieniu w Republice Południowej Afryki za rasistowskie zabójstwo. Bosak oświadczył: „Janusz Waluś jest postacią, która przez dekady była otaczana szacunkiem w środowiskach prawniczych”. Na pytanie prowadzącego Grzegorza Kępi: „Pana zdaniem Janusz Waluś jest bohaterem?”, poseł Konfederacji stwierdził: „Ja się przede wszystkim cieszę, że ten człowiek wreszcie po tylu latach wyszedł z więzienia, będzie miał możliwość na – być może – ostatnie lata swojego życia wrócić do swojej ojczyzny”. W rozmowie dziennikarz krytycznie odniósł się do tego, że Walusiowi na Lotnisku Chopina towarzyszył poseł do Parlamentu Europejskiego **Grzegorz Braun** z Konfederacji. Dopytywał swojego gościa: „Czy polityk dużej partii powinien towarzyszyć człowiekowi, który miał wyrok za morderstwo polityczne?”, na co Bosak odpowiedział, bagatelizując czyn popełniony przez Walusia: „To było bardzo dawno temu”.

WARSZAWA. 8 stycznia 2025 na nowo utworzonym kanale YouTube o nazwie „**Janusz Waluś**” został opublikowany wywiad **Michała Zichlarza**, autora książki „Zabić Haniego”, z **Januszem Walusiem**, który w RPA odbywał karę wieloletniego pozbawienia wolności za rasistowskie morderstwo. Podczas rozmowy Waluś z pełnym przekonaniem dowodził słuszności swojego czynu. Tak powiedział o zabójstwie Chrisa Haniego: „To, co zrobiłem, cały czas uważam za rzecz konieczną”. A gdy Zichlarz zadał mu pytanie: „Znając konsekwencje, co się wydarzyło, jak wszystko się potoczyło, gdybyś mógł zmienić to, co było, to zmieniłbyś to?”, Waluś bez wahania odpowiedział: „Lepiej bym to przygotował”. Prowadzący pozostawił te słowa bez jakiegokolwiek komentarza.

W trakcie wywiadu rozmówca Zichlarza wypowiedział osobliwe twierdzenie na temat działalności Nelsona Mandeli, potępiające jego walkę z apartheidem: „Ironią i to taką makabryczną ironią było to, że de Klerk [Frederik, prezydent RPA w latach 1989-1994 – dop. red.] i Mandela dostali Pokojową Nagrodę Nobla, gdzie zwolnienie Mandeli i te ich wszystkie konszachty później, de Klerka i Mandeli, spowodowały największy wzrost przemocy w czarnych lokacjach”.

Na końcu nagrania dołączono wypowiedź **Tomasza Stali**, właściciela częstochowskiego wydawnictwa **3dom** i kandydata **Konfederacji** w wyborach parlamentarnych (nie uzyskał mandatu), któremu w lutym 2024 postawiono zarzuty z art. 55 Ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej (kłamstwo oświęcimskie). Stala oświadczył, że wywiad z Walusiem został



przeprowadzony kilka dni po jego powrocie do Polski i odbył się w siedzibie wydawnictwa 3dom. Zachęcił też widzów do udzielania finansowego wsparcia Walusiowi.

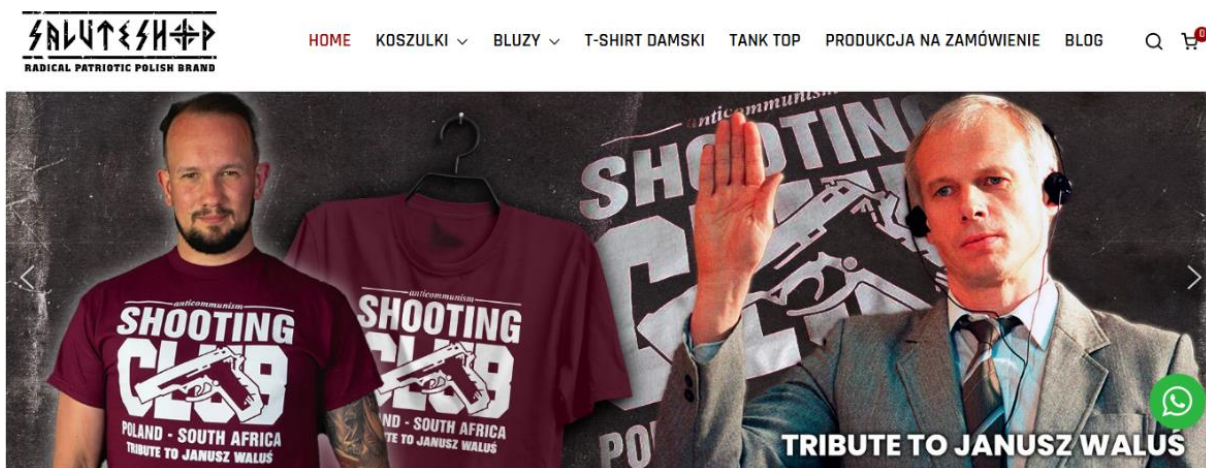
Materiał zamieszczony na YouTube został zatytułowany: „Janusz Waluś udzielił pierwszego wywiadu. «Lepiej bym się do tego przygotował» | Michał Zichlarz” i w ciągu doby wyświetliło go prawie 39 tys. osób. Pod nagraniem pojawiło się mnóstwo komentarzy wyrażających poparcie dla Walusia i dla rasistowskiego zabójstwa, na przykład:

- „Symbol walki o kulturę białego człowieka”,
- „Dzisiaj przydałoby się więcej takich ludzi, żeby oczyścić scenę polityczną z tego szamba. Ale jeden taki Waluś to stanowczo byłoby za mało, skoro tyle kanałii dookoła”,
- „Wyrwał chwasta...i tyle...”,
- „Naszym wzorem Janusz Waluś!!!”,
- „Białą Siłą Biała Rasa !”,
- „On nie zabił człowieka on zabił wroga !”,
- „Brawo Pan Waluś. Każde lewej bydlę do dołu z wapnem. W polin 3/4 knesejmu”.

Pod wywiadem komentarz o treści „Dziękuję” zamieścił również **Jacek Międlar**, były ksiądz i działacz skrajnej prawicy, skazany w 2021 roku za znieważanie i nawoływanie do nienawiści na tle różnic narodowościowych.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” wysłało do YouTube’a prośbę o sprawdzenie rozmowy z Walusiem z powodu propagowania mowy nienawiści, jednak platforma odmówiła usunięcia tego materiału.

WARSZAWA. 8 stycznia 2025 na Facebooku na profilu odzieżowego sklepu internetowego **Salute Shop** został opublikowany wpis zachęcający do obejrzenia wywiadu **Michała Zichlarza** z **Januszem Walusiem**. Na profilu sklepu entuzjastycznie zapraszano: „Siadamy wygodnie w fotelach i oglądamy! Janusz Waluś – nasz bohater! LINK DO WYWIADU Z JANUSZEM WALUSIEM W KOMENTARZU”. Wpis ten został ozdobiony zdjęciem zabójcy.



Salute Shop reklamuje oferowaną odzież jako „tożsamościową, patriotyczną, radykalną, ideową, niepoprawną politycznie”, a przesłanie, które promuje na Facebooku, brzmi: „Z prądem płyną śmieci”. Stronę internetową sklepu otwiera duża reklama, na której mieści się zdjęcie Walusia, a także koszulka z napisem: „Shooting club. Poland – South Africa. Tribute to Janusz Waluś” i grafiką przedstawiającą pistolet. Treści te stanowią gloryfikowanie rasistowskiego zabójcy. W ofercie sklepu znajdowały się też koszulki szydzące z przemocy rasistowskiego reżimu w Rodezji (dzisiejsze Zimbabwe) i morderstw dokonywanych na przedstawicielach czarnoskórej większości. Ponadto Salute Shop sprzedawał odzież z symbolem runy Odala, wykorzystywanym

przez **Hitlerjugend**, a po wojnie przez neonazistowskie ugrupowanie **Wiking-Jugend** (założone przez **Guđrun Burwitz**, córkę **Heinricha Himmlera**, zdelegalizowane w 1994 jako sprzeczne z Konstytucją), a także wiele innych koszulek z nienawistnym przekazem.

Z kolei 14 stycznia na profilu sklepu na Facebooku zostały opublikowane życzenia dla Walusia wraz z jego zdjęciem: „Dziś 72gie urodziny obchodzi Janusz Waluś – antykomunistyczny bohater!”.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zwróciło się do Facebooka z prośbą o weryfikację obydwu wpisów Salute Shop ze względu na mowę nienawiści i zostały one skasowane.

WARSZAWA. 10 stycznia 2025 w wywiadzie na kanale „Rzeczypospolitej” na YouTube poseł **Krzysztof Bosak (Konfederacja, Ruch Narodowy)** w odpowiedzi na pytanie prowadzącego Jacka Nizinkiewicza o stosunek do **Janusza Walusia** i popełnionej przez niego zbrodni, stwierdził: „My w Polsce w niektórych sytuacjach, kiedy porządek publiczny upadał i państwo nie działało prawidłowo, także akceptujemy zabicie tych, którzy nam zagrażali. [...] Jednak akceptujemy”. Dalej poseł Konfederacji próbował przedstawić zamordowanie Chrisa Haniego, jednego z liderów walki z apartheidem, jako domniemaną zasługę: „Pytanie, które stoi za akcją Janusza Walusia [...], jest takie: gdzie przebiega granica pomiędzy aktem terrorystycznym a aktem samoobrony?”, co Nizinkiewicz przerwał i skomentował: „Chyba to nie był akt samoobrony i na pewno Hani nie zasłużył na to, co się stało”.

W trakcie wywiadu Bosak wychwalał też europośła **Grzegorza Brauna** (wówczas jeszcze należącego do Konfederacji, pozostaje liderem **Konfederacji Korony Polskiej**) za to, że poleciał do RPA i towarzyszył **Walusiowi** w trakcie lotu do Polski. W swym kuriozalnym wywodzie Bosak zestawiał Walusia... z Janem Pawłem II i Lechem Wałęsą: „I okazuje się, [...] że [Braun] był jedynym przedstawicielem państwa polskiego, jedynym obywatelem wraz ze swoim współpracownikiem [**Tomaszem Stalą** – wydawcą rasistowskich publikacji, liderem Konfederacji w Częstochowie – dop. red.], który mu [Walusiowi] towarzyszył, który zdecydował się w trakcie procedury deportacyjnej najbardziej medialnego Polaka w RPA prawdopodobnie, może poza Janem Pawłem II i Lechem Wałęsą, który zdecydował mu się towarzyszyć”. I dalej żalił się: „Gdzie były polskie służby, gdzie byli polscy dyplomaci?! [...] Ja będę jeszcze pisał w tej sprawie do MSZ z prośbą o wyjaśnienia”.

CZĘSTOCHOWA. 11 stycznia 2025 podczas tzw. Patriotycznej Pielgrzymki Kibiców na Jasnej Górze niektórzy jej uczestnicy eksponowali hasła i symbole nawiązujące do rasizmu i neonazizmu. Nie spotkało się to z żadną reakcją przedstawicieli zakonu paulinów odpowiedzialnego za Jasną Górę ani uczestniczącego w wydarzeniu Karola Nawrockiego, kandydata na prezydenta i prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

Niektórzy pseudokibice **Rakowa Częstochowa** demonstrowali szaliki z hasłem „Naszym wzorem **Janusz Waluś**”, słowami „Biały honor, biała duma” (tytuł piosenki słynnego neonazistowskiego zespołu **Konkwista 88**, cyfry 88 w jego nazwie symbolizowały pozdrowienie „Heil Hitler”) oraz znakiem tzw. trystyki (trójramienna swastyka, symbol neofaszystowskiego **AWB**, **Afrikaner Weerstandsbeweging**, tzn. **Afrykanerskiego Ruchu Oporu**, którego członkiem był Waluś), umieszczonym na tle barw flagi III Rzeszy. Ponadto pseudokibice Rakowa prezentowali szaliki z symboliką i nazwą międzynarodowej organizacji neonazistowskiej **Krew i Honor** (słowa te stanowiły motto Hitlerjugend, w oryg. „Blut und Ehre”). Organizacja ta została zdelegalizowana m.in. w Niemczech, Hiszpanii, Kanadzie i Wielkiej Brytanii.



Gadżety z treściami neonazistowskimi eksponowali również pseudokibice klubu żużlowego **GKM Grudziądz**. Mieli na sobie charakterystyczne szaliki stylizowane na wzór logotypu organizacji **Krew i Honor**, na których znajdował się napis „Biali kibice czarnego sportu” i tzw. wilczy hak (Wolfsangel, symbol dywizji pancerniej SS Das Reich i współczesnych ugrupowań neofaszystowskich). Zdjęcie jednego z nazistowskich szalików GKM Grudziądz zostało opublikowane na oficjalnej stronie klasztoru Jasna Góra.



Z kolei nacjonalistyczni pseudokibice **Podbeskidzia Bielsko-Biała**, zrzeszeni w skrajnie prawicowej grupie **Narodowe Podbeskidzie** (której baner demonstrowano podczas „pielgrzymki”), prezentowali szaliki nawołujące do rasizmu i przemocy na tle ideologicznym. Znajdował się na nich tzw. krzyż celtycki (symbol zwolenników wyższości białej rasy), hasło „Good night left side” (popularne wśród ruchów neofaszystowskich) oraz charakterystyczna grafika, przedstawiająca napastnika, który bije leżącego na ziemi człowieka.

Uczestnicy tzw. pielgrzymki na Jasnej Górze eksponowali także banery z napisem „ŚWO” – rozwinięcie tego skrótu stanowią słowa „Śmierć wrogom ojczyzny”, slogan współcześnie używany przez skrajną prawicę jako zachęta do agresji na tle ideologicznym.



Podczas wydarzenia eksponowano też emblematy z hasłem „Stop LGBT” i przekreśloną tęczą (symbolem osób LGBT).



Hasło tegorocznej „pielgrzymki kibiców” brzmiało: „Dla ciebie nasz trud, ukochana Ojczyzno”, co stanowiło nawiązanie do hasła chuligańskiego znanego z napisów na murach i odzieży dla pseudokibiców („Cały nasz chuligański trud tobie, ukochana Ojczyzno”), a także piosenki łódzkiego rapera **Ptaku** pt. „Spłoną wozy TVN-u”, gloryfikującej tzw. Marsz Niepodległości w Warszawie i nawiązującej do podpalenia wozu transmisyjnego telewizji TVN przez jego uczestników 11 listopada 2011 roku. Tekst piosenki zawiera bezpośrednie nawoływanie do przemocy: „Spal ich, bo kłamią, nazywając cię faszystą. Cały nasz chuligański trud tobie, ukochana Ojczyzno! [...] Mamy prawo spalić wozy telewizji, która kłamie”.

Podczas spotkania z Karolem Nawrockim odbywającego się w sali klasztoru jasnogórskiego jeden z jego uczestników, kibic **Zagłębia Sosnowiec**, przywołał wątki antysemickie, negując ustaloną przez IPN prawdę historyczną o pogromie w Jedwabnem. Oceniał ją jako „kłamstwa antypolskie”, za które odpowiedzialne jest „przedsiębiorstwo Holocaust” i „Żydzi z Ameryki, [którzy] pobierali odszkodowania, nie będąc nigdy w życiu nawet w Europie”.

Organizatorem „pielgrzymki kibiców” był ks. **Jarosław Wąsowicz**, który w trakcie wydarzenia paradował w szaliku z przekreśloną podobizną Che Guevary. Już od dawna w swojej publicznej działalności wspierał Walusia: na przykład w 2017 roku podczas spotkania polonijnego w brytyjskiej miejscowości Slough pozował do zdjęcia z transparentem ku czci zabójcy.



Ks. Wąsowicz od lat znany jest też z głoszenia poglądów skrajnie nacjonalistycznych, m.in. swego czasu na łamach „**Gazety Polskiej**” życzył „Zmartwychwstania naszej ukochanej Ojczyzny, bez KOD-ów, fałszywych autorytetów, płatnych zdrajców. Zmartwychwstania chrześcijaństwa w Europie, która idzie ku samozagładzie. Europy bez multi-kulti, islamistów, lewaków

i poprawności politycznej”. Został członkiem Komitetu Poparcia Kandydata na Prezydenta RP Karola Nawrockiego.

BYDGOSZCZ. 14 stycznia 2025 przy alei Lecha Kaczyńskiego w siedzibie skrajnie prawicowej organizacji **Bydgoscy Patrioci** kilkunastu członków tego ugrupowania świętowało rocznicę urodzin **Janusza Walusia**. Nagranie z tego wydarzenia zamieścili na swoim kanale YouTube. „Urodziny” – choć bez obecności jubilata – zostały urządzone w sali, gdzie na ścianie wisiał wielki baner z jego podobizną i sloganem

„Samotny biały wilk”. Jeden z liderów bydgoskiego ugrupowania paradował w koszulce z wizerunkiem Walusia i pochwalał postać zamachowca: „To osoba dla nas bardzo ważna. Można powiedzieć – ostatni żołnierz wyklęty”. Prezentował również rasistowskie gadżety wyeksponowane w siedzibie organizacji. Na ścianie rozwieszono kilkadziesiąt szalików klubów



piłkarskich, na których widniała podobizna Walusia, popierające go hasła (np. „Stay strong brother” – „Trzymaj się, bracie”), krzyże celtyckie (symbol supremacji tzw. białej rasy), trystyka (symbol trójramienną swastyki, który był używany w RPA przez neonazistowską organizację **Afrykanerski Ruch Oporu**, do której należał Waluś, zabiegającą o utrzymanie apartheidu), slogany „Śmierć wrogom ojczyzny” (zachęta do agresji na tle ideologicznym), a także inne hasła rasistowskie, np. „Biali zawieszanie” (pseudokibice klubu piłkarskiego **Zawisza Bydgoszcz**). Widoczny był również szalik z charakterystycznym czerwono-biało-czarnym logotypem międzynarodowej organizacji neonazistowskiej **Blood and Honour** (jej nazwę utworzono od motta **Hitlerjugend** „Krew i honor”). Siedzibę Bydgoskich Patriotów zdobiła też flaga **Konfederacji** (używana w XIX wieku w czasie wojny secesyjnej w USA przez stany południowe, walczące o utrzymanie niewolnictwa, współcześnie uznawana za symbol dyskryminacji rasowej). Ponadto w lokalu urządzono wystawę ku czci kpt. **Romualda Rajsa „Burego”**, który dowodził oddziałem **Narodowego Zjednoczenia Wojskowego**, odpowiedzialnym za dokonanie w 1946 roku na Podlasiu zbrodni ludobójstwa na ludności białoruskiej wyznania prawosławnego.

Także 14 stycznia Bydgoscy Patrioci zamieścili na swoim profilu na Facebooku post z wyrazami poparcia dla Walusia: „Nasze dotychczasowe życzenia się spełniły, jesteś już wolnym człowiekiem i wróciłeś do Ojczyzny” oraz grafiką „Samotny biały wilk”.

Pod materiałem tym ukazały się komentarze popierające zabójstwo Chrisa Haniego, na przykład: „Brawo Waluś rozprawiłeś się z tym komuchem, szacun. [...] Raz sierpem raz młotem czerwoną hołotę!!!”, a nawet „wiersz”: „A komuna wśród pierwotnych / Wciąż murzynów dzikich / To jest horror tam stukrotny / Rządzą krwawe klik / W RPA bolszewik Hani / Poległ z Twojej ręki / Są tam ruscy małpowani / Kraj przechodzi męki!” podpisany: **Sławomir Mazur**.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” wystąpiło o sprawdzenie treści opublikowanych przez Bydgoskich Patriotów pod kątem mowy nienawiści odpowiednio do YouTube’a (platforma odmówiła usunięcia nagrania) i do Facebooka (wpis został skasowany).

WARSZAWA. 14 stycznia 2025 na Facebooku na profilu nacjonalistycznej marki odzieżowej **Sportowo Na Stylo** ukazał się post z wyrazami poparcia dla **Janusza Walusia**. Na stronie sklepu zamieszczono wpis: „Dziś 72. urodziny – nareszcie na ojczystej ziemi – obchodzi Janusz Waluś”, do którego zostało dołączone zdjęcie jubilata.

Sportowo Na Stylo oferuje bluzy, koszulki i czapki, na których widnieją treści promujące nienawiść i przemoc, na przykład hasło „Będziemy czerwonych nieładzko strzelać” i grafika przedstawiająca pistolet. Inny wzór powielany na odzieży to grafika ze skrzyżowanym nożem i pałką teleskopową oraz skrótowiec „GNLS” – jego rozwinięcie stanowi neofaszystowskie hasło „Good night left side”, używane jako zachęta do agresji o podłożu ideologicznym.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” przekazało wpis Sportowo Na Stylo do oceny przez Facebooka z uwagi na propagowanie nienawiści i został on usunięty.

WARSZAWA. W pierwszej połowie stycznia 2025 „nieznani sprawcy” namalowali na jednym z osiedli na Targówku hasło pochwalające rasistowskiego mordercę **Janusza Walusia**. Treść napisu umieszczonego na murze wiaduktu brzmiała: „Waluś bohater”. 13 stycznia Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” poinformowało Urząd Miasta Stołecznego Warszawy o dewastacji, domagając się jej usunięcia. Mimo interwencji stowarzyszenia władze stolicy nie kwapiły się do usunięcia napisu, został on zamalowany przez osobę prywatną.



Waluś został deportowany do Polski 7 grudnia 2024 roku, jego pojawienie się wywołało falę entuzjazmu wśród środowisk skrajnej prawicy, między innymi pseudokibice piłkarscy eksponowali na stadionach transparenty gloryfikujące jego postać.

POZNAŃ. 15 stycznia 2025 na facebookowym profilu sklepu odzieżowego **Narodowy** został opublikowany post z zapowiedzią wywiadu **Krzysztofa Stanowskiego**, kandydata na urząd prezydenta RP, z **Januszem Walusiem** (emisja 16 stycznia na YouTube na **Kanale Zero**). Wpis ten zilustrowano grafiką przedstawiającą Stanowskiego oraz Walusia na tle flagi RPA. Pod materiałem tym pojawiło się mnóstwo komentarzy z wyrazami poparcia dla zamachowca, w tym również nawołujących do przemocy, na przykład:

- „Janusz Waluś dobrze zrobił że wyrwał chwast”,
- „Chłop nie zabił człowieka tylko komunistę”,
- „dobry czerwony to martwy czerwony”,
- „Waluś tylko zderatyzował komunistycznego szczura, bandziora”,
- „Waluś masz ostatnie zadanie: T.U.S.K”,
- „BIAŁA SIŁA”,
- „Białe RPA, WALUŚ to Bohater”.

W odpowiedzi na wpis na profilu Narodowy także **Łukasz Bartnik**, członek **Konfederacji Korony Polskiej Grzegorza Brauna**, zamieścił komentarz pochwalający rasistowskie morderstwo popełnione przez Walusia: „Dobrze zrobił. [...] na pewno będziemy uczyć się o nim w podręcznikach do historii” (wpis z 16 stycznia). Bartnik w 2024 roku był kandydatem z listy Konfederacji do Sejmiu Województwa Mazowieckiego. Jest również autorem tekstów publikowanych w serwisie **Lojalni dla Polski**.

Sklep Narodowy ma w swojej ofercie odzież promującą treści rasistowskie i zachęcające do przemocy na tle ideologicznym, na przykład koszulki z krzyżem celtyckim (międzynarodowy symbol rzekomej supremacji białych) i hasłem „Good night left side” wraz z grafiką przedstawiającą napastnika, który zadaje ciosy leżącemu na ziemi człowiekowi. Rasistowskie hasła znajdują się też na innych sprzedawanych koszulkach, bluzach i czapkach, na przykład: „White Brotherhood. Krew naszej ziemi”, „White boy winter” czy „White lives matter” (hasło propagowane w kontrze wobec antyrasistowskiego ruchu Black Lives Matter, który zawiązał się w reakcji na kolejne przypadki zabójstw dokonywanych na czarnoskórych przez policjantów). Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zgłosiło ze względu na mowę nienawiści wpis zamieszczony na profilu sklepu Narodowy, jak i komentarz Bartnika do Facebooka. Platforma skasowała obydwa te materiały.

RZESZÓW. 16 stycznia 2025 **Mikołaj Piotrowski**, prezes katowickiego oddziału stowarzyszenia **KoLibeR** oraz działacz **Polskiego Koła Monarchistycznego**, zamieścił na swoim profilu na Twitterze/X wpis gloryfikujący **Janusza Walusia**. Piotrowski przekonywał: „Janusz Waluś jest bohaterem. Zasługuje na pomnik w swoim rodzinnym Zakopanem”. W tym samym dniu opublikował na Twitterze prawie identyczny wpis: „Janusz Waluś to bohater”. Piotrowski w 2024 roku kandydował jako osiemnastolatek do Rady Miejskiej Tyczyna z listy **Konfederacji**. Był wiceliderem rzeszowskiego koła **Młodzi dla Wolności**, czyli młodzieżówki **Nowej Nadziei Sławomira Mentzena**.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zwróciło się do Twittera/X o weryfikację obydwóch wpisów Piotrowskiego ze względu na mowę nienawiści. Platforma nie skasowała tych materiałów.

WARSZAWA. 16 stycznia 2025 na YouTube na **Kanale Zero** jego właściciel **Krzysztof Stanowski** (założyciel grupy medialnej **Weszło** i kandydat na urząd prezydenta RP) przeprowadził wywiad z **Januszem Walusiem**, skazanym za rasistowskie morderstwo Chrisa Haniego w 1993 roku w RPA. W trakcie tej rozmowy Waluś wielokrotnie dał wyraz przekonaniu o słuszności swojej zbrodni: „Było to absolutnie konieczne”, „Nie mogę żałować” oraz „Nie uchyliłem się przed tym, co moim zdaniem powinienem zrobić”. Dobitnie wyraził też swoje poparcie dla apartheidu – na konstatację Stanowskiego: „Przyjechał pan w 1981 roku do RPA i ten system, który pan tam zastał; stał się pan jego fanem, tego systemu, tej organizacji życia”, odpowiedział: „Nie zaprzeczam”. Stwierdził też: „Biała rasa jest w pewnym sensie bardziej predysponowana do prawidłowej administracji”. Wyraził żal, że system apartheidu nie został utrzymany przy użyciu przemocy i wyrecytował po angielsku: „Cokolwiek by się stało, mamy karabin Maxima, który im nie jest dany” (fragment poematu Hilaire’a Belloc’a o ekspansji kolonialnej w Afryce i przemocy przeciwko jej rdzennym mieszkańcom). Waluś bronił też swojego zaangażowania



w neonazistowską organizację **Afrykanerski Ruch Oporu (Afrikaner Weerstandsbeweging, AWB)** i jego symboliki przypominającej symbole III Rzeszy.

W ciągu ośmiu dni wywiad Stanowskiego został wyświetlony ponad 736 tys. razy. Pod materiałem tym na YouTube ukazało się mnóstwo wpisów rasistowskich i gloryfikujących przemoc:

- „Dopiero w dzisiejszych czasach potrzeba nam naprawdę takich bohaterów jak Janek. I to na większą skalę”,
- „Pan Waluś wyrwał chwastą”,
- „BOHATER NASZYCH CZASÓW. Przykład dla białego człowieka”,
- „Poświęcił swoje życie dla białego człowieka”,
- „Witamy w Polsce Panie Januszu, niestety pod okupacją obcych ale damy z nimi radę...” (wpis użytkownika **Adam Czeczetkiewicz** – tak nazywa się lider kapeli **RP Oi!** i były członek **Młodzieży Wszechpolskiej**, skazany w 2015 za znieważenie polsko-hinduskiego małżeństwa z Białegostoku).

W związku z emisją wywiadu fundacja Basta złożyła zawiadomienie do prokuratury w sprawie „publicznego nawoływania i pochwalania przemocy (art. 255 Kodeksu karnego) oraz znieważania grup ludności z powodów rasowych (art. 257 Kk)”. Ponadto zaapelowała o składanie skarg na Kanał Zero do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Apel ten spotkał się z szerokim odzewem opinii publicznej. 20 lutego Prokuratura Rejonowa Warszawa-Śródmieście wydała postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie wypowiedzi Walusia. W uzasadnieniu tej decyzji wskazano, że „brak empatii, delikatności czy też zwykła ignorancja nie są sankcjonowanie karnie”.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” wystąpiło do YouTube’a o sprawdzenie rozmowy z Walusiem pod kątem mowy nienawiści, lecz platforma odmówiła usunięcia tego materiału.

WARSZAWA. 16 stycznia 2025 rzecznik prasowy **Młodzieży Wszechpolskiej Adam Leszczyński** opublikował na swoim profilu na Twitterze/X wpis pochwalający morderstwo dokonane przez **Janusza Walusia**. Zamieścił także jego zdjęcie. Leszczyński napisał: „Janusz Waluś jest bohaterem – musiał powstrzymać Chrisa Haniego od przeprowadzenia ludobójstwa białych. [...] Cieszę się, że nasz rodak po latach więzienia mógł wrócić do swojej Ojczyzny. Może w końcu żyć i mówić po polsku”. Swoją pochwałę na cześć Walusia działacz **Młodzieży Wszechpolskiej** zakończył kuriozalnym żądaniem: „Liczę na to, że polskie państwo przydzieli ochronę dla Janusza Walusia”. Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zgłosiło wpis Leszczyńskiego do Twittera/X ze względu na mowę nienawiści, jednak platforma nie skasowała tego materiału.

WARSZAWA. 19 stycznia 2025 na kanale YouTube **Finansowy Preppers** został wyemitowany wywiad z **Januszem Walusiem** prowadzony przez przedsiębiorcę **Jacka Jakubiuka**. W ponaddwupółgodzinnej rozmowie Waluś po raz kolejny wyraził przekonanie, że rasistowskie zabójstwo Chrisa Haniego, którego dokonał w RPA, było słuszne. Oświadczył: „W momencie, kiedy to robiłem, było warto”, „Był moment, było coś, co moim zdaniem, nie tylko moim, trzeba było zrobić” oraz „Przeciwko zamachowi na Haniego nie mam nic i nie mogę mieć”. Ponadto Waluś przedstawiał rzekome zalety systemu segregacji rasowej: „Apartheid to jest osobna linia rozwoju. Moim zdaniem i zdaniem każdego logicznie myślącego człowieka nie były to kultury, które mogły istnieć w jednym garnku. Po prostu osobny rozwój tychże kultur. Nie dało się po prostu i dzisiaj widzi się, że się nie da”. Na pytanie prowadzącego, dlaczego w RPA segregowano ludzi, Waluś odpowiedział: „[z powodu] osiągniętego poziomu cywilizacji. Nie da się kogoś

ucywiliżować w jednym pokoleniu”. Ponadto dał wyraz uprzedzeniom antysemickim i skierował oskarżenia o zbrodnie w stronę Żydów: „Żydzi brali czynny udział w handlu niewolnikami [...], głównie kupowali już to, co było czy sprzedane przez kacyków, czy wyłapane przez Arabów w buszu, w dżungli”. Podczas audycji poniżał również George’a Floyda – czarnoskórego Amerykanina, który został zabity w 2020 przez policjanta w USA. Waluś stwierdził: „To jest sztucznie sterowana rzecz, tak samo jak Black Lives Matter i George Floyd, który był niczym więcej, tylko kryminalistą najgorszego sortu i normalne, że jeżeli policjant go kolanem przyciskał do ziemi, to krzyczał, że «nie mogę oddychać», bo trzeba się wyzwolić i sięgnąć po nóż”. Waluś zakwestionował również sam fakt zabójstwa Floyda, dywagując szyderczo: „jak okazało się, że był pozytywnie na Covid zdiagnozowany, to Covid nie miał nic wspólnego z jego śmiercią”. Wtórował mu Jakubiuk, który bronił policjanta-zabójcę (skazanego w 2021 na karę 22 lat więzienia): „Takie dociskanie kolanem do ziemi to jest bardzo popularna praktyka, bo każdy z funkcjonariuszy chce wrócić do domu”. W trakcie rozmowy Waluś z pogardą mówił o czarnoskórych kobietach, kojarząc je wyłącznie z egzotyczną seksualnością. Na pytanie, czy był kiedyś w takim związku, zastrzegł: „Jest tyle pięknych białych kobiet. Po co mi to?” i dalej przekonywał: „Jeżeli mówimy o tego typu związkach, dlaczego one przeważnie nie przetrwają długo – bo to są przeważnie związki pożądania, a nie związki miłości. Spróbować coś innego, bo może warto, może w pierwszych tygodniach jest warto, a potem przeważnie się okazuje, że nie warto”. W podobnym tonie zalecał odnoszenie się do czarnoskórych pracowników, tj. „pomocy domowej” i ogrodnika: „Tylko trzeba trzymać i dystans, i dyscyplinę finansową, bo jeżeli nie, to wejdą na głowę”.

W ciągu miesiąca nagranie na YouTube zdobyło ponad 117 tys. wyświetleń. Pod materiałem tym ukazały się komentarze popierające Walusia i popełnione przez niego morderstwo, na przykład:

- „Janusz Waluś «Niezlomny» !!! Szacunek dla pana za wszystko co pan zrobił!!!”,
- „Zabił śmiecia poszedł siedzieć za człowieka”,
- „Szkoda, że nie wspomniał nic o okrutnych mordach dokonywanych przez nycusow do dnia dzisiejszego, szczególnie na białych farmerach (tysiące ofiar). Wszystko przemilczane i zatajane, żeby się ludzie na świecie o tym nie dowiedzieli, i żeby można było bez oporu zalać Europę tą czarna zaraza”.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zwróciło się do YouTube’a o dokonanie oceny wypowiedzi Walusia z uwagi na mowę nienawiści, jednak platforma odmówiła skasowania tego materiału.

POZNAŃ. 6 lutego 2025 na facebookowym profilu **Wildeccy Fanatycy**, należącym do skrajnie prawicowej grupy pseudokibiców **Lecha Poznań** (nazwa od dzielnicy Wilda), zostały opublikowane słowa „Tylko Polska Narodowa !!” oraz zdjęcie transparentu na cześć **Janusza Walusia**. Flaga z napisem „Janusz Waluś – witaj w domu” została wywieszona przez pseudokibiców na wiadukcie nad jedną z poznańskich arterii.



Pod materiałem na Facebooku, ukazały się wpisy popierające zabójstwo, jak i podżegające do nienawiści narodowej, na przykład:

- „Zabił Komunistycznego terrorystę i chwala mu za to..”,
- „Polska dla Polaków”,
- „Nareszcie coś pro Polskiego! Teraz czas na transparenty anty ukraińskie”.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zwróciło się do Facebooka z prośbą o weryfikację wpisu Wildeckich Fanatyków ze względu na propagowanie nienawiści i został on usunięty.

KRAKÓW. 6 marca 2025 **Tomasz Drwal**, były zawodnik MMA i „twórca cyfrowy”, jak sam się określa, zamieścił na swoim kanale YouTube wywiad z **Januszem Walusiem**. W czasie tej audycji Waluś po raz kolejny zaprezentował się jako zwolennik apartheidu. Na pytanie o to, jak wyglądało wówczas „życie czarnych”, ubolewał... nad ich rzekomym uprzywilejowaniem: „Nikt z czarnych nie płacił centa podatku. Obciążony podatkami był biały podatnik”. Przekonywał też, że w dzisiejszych czasach w RPA dochodzi „nagminnie” do kradzieży kabli miedzianych na kolei, a „wtedy [tj. w okresie apartheidu] nie było takich rzeczy, bo był porządek”. Z kolei gdy Drwal zapytał go, czy „jest jakiś system, który by się sprawdził w świecie?”, Waluś wygłosił pochwały pod adresem dyktatorów odpowiedzialnych za krwawe rządy: „Oświecona dyktatura. Miałeś Hiszpanię **Franco**, Portugalię **Salazara** czy z młodszego już okresu Chile **Pinocheta**”, z uznaniem wypowiedział się też o twórcy faszyzmu **Benito Mussolinim**: „Mussolini umieścił Gramsciego tam, gdzie było jego miejsce” (Antonio Gramsci był intelektualistą i więźniem politycznym reżimu faszystowskiego od 1926 roku). Wyraził też podziw dla południowoafrykańskiego neonazysty **Eugèn’a Terre’Blanche**, założyciela **Afrykanerskiego Ruchu Oporu (Afrikaner Weerstandsbeweging, AWB)** – według Walusia był to „fantastyczny mówca, orator największego kalibru”. AWB, z którym związany był sam Waluś, to organizacja odpowiedzialna za liczne akty terroru, Terre’Blanche w 1997 roku został skazany na sześć lat więzienia za napad i próbę zabójstwa. Waluś chlubił się tym, że podczas pobytu w więzieniu umocnił swoje skrajnie prawicowe przekonania: „Trochę miałem czasu na zgłębienie tych spraw”. Dał też wyraz swoim

uprzedzeniom antysemickim – oświadczył, że „frankfurcka szkoła myśli” to „organizacja głównie żydowska” (szkoła frankfurcka była środowiskiem naukowców skupionych wokół Instytutu Badań Społecznych założonego we Frankfurcie w 1923 roku, jej szczególnie cenionym dorobkiem są studia nad faszyzmem).

W ciągu dwóch tygodni rozmowa z Walusiem została wyświetlona ponad 60 tys. razy. Pod materiałem tym na YouTube ukazały się wpisy pochwalające rasistowskiego zbrodniarza:

- „Dumny, biały człowiek. Szacunek Janusz”,
- „Życie w śród czarnych to nie bajka, w PL tego czegoś coraz więcej na naszym socjału”,
- „Każdy komuch do pieca”,
- „czołem biały wilku!”.

Rozmowa z Walusiem została wysłana przez Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” do YouTube’a z prośbą o sprawdzenie ze względu na promowanie mowy nienawiści. Materiał ten nie został usunięty.

WARSZAWA. 9 marca 2025 na portalu partii **Narodowe Odrodzenie Polski** (NOP) ukazał się tekst gloryfikujący postać **Janusza Walusia**. Autorzy z dumą donosili, że „Narodowe Odrodzenie Polski i portal **Nacjonalista.pl** od lat wspierały wysiłki na rzecz uwolnienia naszego rodaka. Organizowano pikietę w Polsce i poza granicami naszej ojczyzny [...], prezentowaliśmy prawdziwe oblicze ostatniego Żołnierza Wyklętego”. Dalej zarekomendowano artykuł pt. „Dossier Janusza Walusia. Raport Afrykańskiego Kongresu Narodowego o własnej działalności terrorystycznej”, który został opublikowany w wydawanym przez NOP piśmie „**Szczerbiec**” (nr 162-163 z 2022): „W obszernym tekście (ponad 80 stron) Czytelnicy poznają prawdziwe oblicze «pokojoych» bojowników walczących przeciwko białym twórcom Cywilizacji w południowej Afryce”. Artykuł ten ukazał się w opracowaniu dr. **Marzeny Dobner**, działaczki NOP-u znanej z zaangażowania na rzecz rasistowskiego zabójcy. W czerwcu 2021 w trakcie pikiet pod Ambasadą RPA nazwała Walusia „polskim bohaterem” i „bohaterem Republiki Południowej Afryki”, a dokonane przez niego zabójstwo – „zrozumiałym i bohaterskim czynem”. Oświadczyła ponadto: „Sprawa Janusza Walusia na zawsze pozostanie aktem politycznej niezłomności. [...] Była to polityczna święta egzekucja, jakich przed dekadami dokonywali przedstawiciele rumuńskiej **Żelaznej Gwardii**, broniąc swojego kraju przed żydowską i czerwoną zarazą” (Żelazna Gwardia to ugrupowanie faszystowskie, które działało w latach 1927-1941. Członkowie tej formacji dokonywali mordów na Żydach; była częścią faszystowskiego, proniemieckiego rządu **Iona Antonescu**). W związku z publicznym pochwalaniem przestępstwa Marzenie Dobner postawiono zarzuty, jednak we wrześniu 2024 Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia umorzył to postępowanie. Rzecznik Prokuratury Okręgowej w Warszawie poinformował, że śledczy wniosli zażalenie na tę decyzję.

WARSZAWA. 14 marca 2025 na portalu **Nacjonalista.pl**, związanym z partią **Narodowe Odrodzenie Polski**, ukazał się artykuł zatytułowany „Eugene Terre Blanche [sic!], krótka historia burskiego nacjonalisty”. **Eugène Terre’Blanche** (poprawna pisownia) był południowoafrykańskim neonazistą, założycielem organizacji **Afrikaner Weerstandsbeweging** (AWB, **Afrykanerski Ruch Oporu**), z którą był związany **Janusz Waluś**. W 1997 roku Terre’Blanche został skazany na sześć lat więzienia między innymi za usiłowanie zabójstwa czarnoskórego mężczyzny.

Tekst na portalu Nacjonalista.pl (pierwotnie opublikowany 30 stycznia 2025 na **Blogu Myśli Narodowo-Katolickiej „Nationalis Crucesignati”**) stanowił gloryfikację Terre’Blanche i jego

organizacji AWB, która dokonywała aktów terroru, by utrzymać w RPA apartheid. Jak podkreślają autorzy artykułu: „Chodzi o przypomnienie [...] postaci śp. Eugene’a Terre’Blanche’a, lidera burskich nacjonalistów, którego nazwisko w dzisiejszych czasach, jest zapomniane”. Dalej posłużono się manipulacją, by usprawiedliwić prześladowania rasistowskie w RPA: wbrew faktom historycznym Burowie zostali określani „jako pierwotni właściciele tych ziem [tj. RPA]”, którzy „mają pełne prawo do swojego państwa. To prawo wynika z naturalnego porządku rzeczy, z historii i z ducha sprawiedliwości” (w rzeczywistości Burowie, których potomków nazywa się dziś Afrykanerami, wywodzili się od holenderskich osadników. Pojawili się oni w południowej Afryce w połowie XVII wieku i podbili rdzenną ludność). W artykule nie zabrakło wychwalania przymiotów, jakimi miał się odznaczać Terre’Blanche: „był nie tylko charyzmatycznym liderem, ale również wybitnym mówcą, który potrafił porwać tłumy”. Z kolei demontaż apartheidu został przedstawiony jako klęska, a ci, którzy byli odpowiedzialni za prześladowania czarnoskórej ludności – jako ofiary demokratyzujących przemian: „Jego śmierć [Eugène’a Terre’Blanche] była symbolicznym ciosem dla afrykańskiego nacjonalizmu, osłabionego brakiem charyzmatycznego lidera, ale również całym szeregiem innych czynników, które nie tylko osłabiają sprawę narodową Burów, ale wręcz podkopują fundamenty determinacji do realizacji celów tak jasno i odważnie przez nich postawionych”.

WIELICZKA. 16 marca 2025 **Janusz Waluś** wziął udział w wiecu wyborczym kandydata na prezydenta Polski **Grzegorza Brauna (Konfederacja Korony Polski)**. Spotkanie to było transmitowane na żywo na kanale YouTube **Andy Choinski** należącym do **Andrzeja Chońskiego** (mieszkający w USA „twórca cyfrowy”, jak sam się określa, a także propagator pseudomedycyny). W rozmowie ze współpracownikiem tego kanału Waluś, udzielając odpowiedzi na pytanie, co uważa „za największe zagrożenie dla dzisiejszego świata, tutaj w Polsce”, z aprobatą odwołał się do słów Brauna: „poruszył to pan poseł, kandydat, w pełni, wiemy, co jest zagrożeniem w tej chwili. Absolutna utrata wartości, utrata moralności” [sic!]. Wysłannik Chońskiego zadał następne pytanie już wprost podszyte ksenofobią: „A widzi pan zagrożenie, bo mamy duży napływ ludności ukraińskiej?”, na co Waluś odpowiedział: „Z pewnością zagrożenie istnieje, zawsze trzeba być na baczności i liczyć się z jakimiś ekscesami”. Mężczyzna z mikrofonem przerwał swojemu rozmówcy i drążył: „Chodzi po prostu o ilość, że powoli wypierają [w domyśle: Ukraińcy Polaków – dop. red.], a wówczas Waluś stwierdził: „Jest to na pewno lepsze zjawisko niż emigranci z Trzeciego Świata, ale tym niemniej groźba pozostaje, po prostu w samej proporcji”.



Przemówienie Brauna obfitowało w antysemickie teorie spiskowe: „Generalnie nad tym wszystkim czuwają starsi i mądrzejsi [szydercze określenie Żydów – dop. red.] i cała polska polityka historyczna [...] została jak wiadomo wyprzedana do Tel Awiwu i Jerozolimy”. W kontekście obowiązku wymiany starych pieców: „Nie gódźmy się na to, aby [...] jakaś policja gettowa z polskiego Judenratu nam wchodziła do naszego życia” [Judenrat – Rada Żydowska, namiastka żydowskiej instytucji samorządowej w okupowanej Polsce. Judenraty były powoływane na rozkaz nazistów od listopada 1939]. Wreszcie Braun zaprezentował

„w telegraficznym skrócie” swój program wyborczy: „Precz z komuną, precz z eurokomuną, precz z żydokomuną!”, po raz kolejny też chełpił się tym, że w 2023 zniszczył gaśnicą żydowski świecznik w Sejmie: „Szeroki front gaśnicowy jest niezbędny, żeby osiągnąć cel, czyli odzyskać niepodległość”. W trakcie wystąpienia europoseł nawiązał do unijnego paktu migracyjnego i wygłosił pełną pogardy ksenofobiczną tyradę: „Dopuszczenie do zorganizowanej inwazji uchodźców, nachodźców czy jak mówi pan doktor [Sławomir] Ozdyk, mój specjalny doradca do spraw bezpieczeństwa, subsaharyjskich inżynierów z nożami w zębach. Wpuszczenie ich do Polski będzie skutkować trwałą dewastacją naszego życia”. Podczas odpowiedzi na pytania z sali powiedział: „Śmierć wrogom ojczyzny – ja bardzo państwa namawiam, żebyście wypowiadali tę frazę z pełną swobodą”.

Podczas spotkania zwolennicy Brauna eksponowali baner z hasłem „Stop ukrainizacji Polski”. Na fladze tej, podobnie jak na ogromnym transparencie, który był rozwieszony za plecami europosła, widniała charakterystyczna grafika przedstawiająca gaśnicę. Jest ona używana jako symbol afirmujący antysemicką przemoc, której dopuścił się Braun. Po przemówieniu jego fani ustawili się w kolejce, trzymając w rękach prawdziwe gaśnice, na których kandydat na prezydenta uroczyście składał autografy.

Z uwagi na treści propagujące nienawiść nagranie to Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” przesłało do weryfikacji przez YouTube. Materiał ten nie został skasowany.

KRAKÓW. 18 marca 2025 na kanale YouTube **Tomasza Drwala**, byłego zawodnika MMA, została wyemitowana druga część rozmowy z **Januszem Walusiem**, który przedstawił dokonane przez siebie zabójstwo Chrisa Haniego jako czyn chwalebny: „Nie odczuwam, żeby ktoś mnie wrobił w coś... Jak byłem użyty, to w dobrym celu”, „Zrobiłbym to jeszcze raz, gdyby były takie warunki, jak były. [...] Nie żałuję tego, że terrorystę zabiłem i komunistę”. Z pogardą wyraził się też na temat Nelsona Mandeli, laureata Pokojowej Nagrody Nobla: „był po prostu terrorystą i niczym więcej”. Z kolei zapytany o znajomość z **Grzegorzem Braunem z Konfederacji Korony Polskiej** i wsparcie, które od niego otrzymał, Waluś z podziwem oświadczył: „Wdzięczny jestem niezmiernie i miło było poznać człowieka tego pokroju”.

Podczas rozmowy z Drwalem Waluś dał się też poznać jako zaciekle przeciwnik Unii Europejskiej i migracji. W mętym skrajnie prawicowym wywodzie przekonywał: „Przecież Unia Europejska to wiemy, jaka to jest organizacja. To jest mniej więcej to, cośmy mieli przez czterdzieści lat, to teraz tylko się odwróciło: że wiatr wieje nie ze wschodu, tylko z zachodu”. Na koniec rozmowy znów ujawniło się jego poparcie dla ideologii segregacji rasistowskiej: „Oderwać się od Unii i zablokować absolutnie tych tak zwanych uchodźców. [...] Na pewno jest to lepsze wyjście niż jakiekolwiek uchodźstwo czy demokracja z krajów trzeciego świata, bo to jest zupełnie inna kultura, zupełnie inna cywilizacja. I są to moim zdaniem cywilizacje nie do pogodzenia”.

Wywiad ten został zatytułowany „Musielimy kogoś zlikwidować. Potrzebny był wstrząs w RPA. Janusz Waluś”. W ciągu trzech dni uzyskał prawie 45 tysięcy wyświetleń. Pod materiałem na



YouTube pojawiło się wiele komentarzy popierających rasistowskie zabójstwo i nawołujących do przemocy:

- „Wyrwał Chwastą”,
- „Janusz zrobił coś co należało zrobić”,
- „Nie pozwólmy zamurzynić naszej Polski!”,
- „Do czerwonych trzeba strzelać”.

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” zwróciło się do YouTube’a z prośbą o dokonanie oceny wypowiedzi Walusia z uwagi na mowę nienawiści. Nagranie nie zostało skasowane.

ANEKS

GŁOS EWY WALUŚ, CÓRKI JANUSZA WALUSIA:

Kim w Pani oczach jest Janusz Waluś?

Z jednej strony jest moim ojcem, czego się nie da zmienić, a z drugiej strony wydaje się wyrastać na idola polskiej skrajnej prawicy.

Oczywiście śledzę wystąpienia medialne taty i co czuję? Czuję wstyd przede wszystkim. A jak czytam komentarze pod tymi wywiadami, po prostu czuję przerażenie, że może to być w taki sposób odbierane, pochwalane. Ja sama nigdy poglądów ojca nie podzielałam. Uważam, że głoszenie tak szkodliwych, rasistowskich, neonazistowskich tez jest skandaliczne, ale jest przede wszystkim niebezpieczne. Bo widzimy, jak nam się świat radykalizuje.

Czym tak naprawdę był apartheid i co mój ojciec starał się drogą zamachu, zabójstwa zrobić, żeby ten system utrzymać, dowiedziałam się, właściwie zrozumiałam tak dogłębnie, już teraz, jako dorosła osoba, odwiedzając go w ubiegłym roku [2024] w Afryce. Spędziłam tam miesiąc, poznałam mnóstwo ludzi, głównie czarnych, którzy są bardzo otwarci, bardzo ciekawi ludzi z innych krajów. Naprawdę wyniosłam jak najlepsze o nich wrażenie i też zdałam sobie sprawę, jak zabójstwo Chrisa Haniego nadal w RPA jest ważne, jak jest pamiętane.

Była Pani w tym słynnym Muzeum Apartheidu [w Johannesburgu], gdzie jest gabłota poświęcona Chrisowi Haniu?

Tak, było to jedno z moich trudniejszych doświadczeń. Po prostu w takiej niepozornej gabłotce zobaczyłam, naprawdę nie znam się na broni, ale taki naprawdę niewielki pistolecik, który zmienił życie córek Chrisa Haniego, moje, być może też wielu innych osób, więc widziałam to i wiem. I proszę sobie wyobrazić, że będąc na obchodach trzydziestolecia demokracji w RPA, [...] czekając na możliwość wejścia, słysząc, że jestem cudzoziemką, żołnierz pilnujący tego wejścia zapytał mnie, skąd jestem, ja powiedziałam, że z Polski, a on zapytał: a słyszała Pani o Januszu Walusiu?

Pytała Pani, właściwie dlaczego zabił człowieka, którego nawet nie znał?

Tak naprawdę zaczęliśmy poważnie o tym rozmawiać właśnie w kwietniu ubiegłego roku [2024], kiedy pojechałam do ojca, bo przecież angażując się w różne inicjatywy na jego rzecz, zawsze podkreślałam, że moja motywacja jest rodzinna, bo jest to mój ojciec.

Czy ma Pani z tym problem, jaką postawę reprezentuje w tej chwili Pani ojciec?

Oczywiście, że mam z tym problem, dlatego, że właśnie w Afryce okazało się, że moje myślenie, być może naiwne, że odzyskam w jakimś sensie ojca, że zyskam dziadka dla mojej córki, która urodziła się oczywiście już w czasach jego uwięzienia... Okazało się, że ten czas nie przyniósł mu właśnie żadnych przemyśleń, żadnej zmiany. Nawet zaczęłam się obawiać, że może się zradyzalizował wręcz.

Jak wyglądają Państwa relacje w tej chwili?

Wróć jeszcze na chwilę do tej wizyty w Afryce, bo kiedy dowiedziałam się tak naprawdę, jak sprawy stoją i przeprowadziliśmy te poważne rozmowy, [to] dowiedziałam się tego, czego teraz

cała Polska dowiaduje się z wystąpień medialnych mojego ojca. Powiedziałam mu, że ma jeszcze czas, żeby sobie to wszystko przemyśleć, bo jeżeli zaangażuje się tutaj w działalność publiczną, polityczną po stronie skrajnej prawicy, to nas straci. Straci mnie, straci moją córkę, bo zostanie przekroczona pewna granica. Obecnie nasze relacje są chłodne. Mój ojciec nie poznał mojej córki. Kontaktujemy się sporadycznie.

Grzegorz Braun, nie Pani, a Braun przywiózł Janusza Walusia z RPA do Polski. Co Pani na to?

To była oczywiście decyzja mojego taty o zaproszeniu pana Brauna do RPA. Mnie to nawet postawiło w niezręcznym położeniu wobec polskich służb dyplomatycznych, z którymi tam uzgadniałam jeszcze jakieś szczegóły dotyczące jego powrotu. Jak patrzę na te komentarze pod wywiadami... ludzie mogą sobie myśleć różne rzeczy. Natomiast przerażające jest to, że znajdują obecnie wśród polityków swoich reprezentantów, takich jak pan Braun, jak pan Nawrocki, którzy będą się ubiegać o najwyższy urząd w tym kraju.

Czy uważa Pani, że Pani ojciec może być niebezpieczny zarówno politycznie, jak i w sensie dosłownym. Po co chodzi z nożem?

Cieężko mi jest odpowiedzieć za niego, po co chodzi z nożem? Czy jest niebezpieczny politycznie? Moim zdaniem wspieranie rasizmu, neofaszyzmu i tym podobnych ideologii to jest potwornie niebezpieczne. Co do niebezpieczeństwa bezpośredniego, wiadomo, że ja chciałabym wierzyć, że nie [jest]. Natomiast w wywiadzie [z Krzysztofem Stanowskim w Kanale Zero], przyparty do muru w końcu powiedział, że nie trzeba koniecznie być terrorystą, żeby zginać z jego ręki.

Czy uważa Pani, że Janusz Waluś zabił Chrisa Haniego z nienawiści, czy został zmanipulowany, czy w grę wchodziły służby specjalne?

Tak naprawdę, to nie wiem, czy to ma dla mnie większe znaczenie, bo zawsze był dla mnie ważny ten wymiar osobisty, ludzki, od którego mój ojciec się odżegnuje: że to nic osobistego, że to właśnie jakaś misja, jakaś wojna, coś, co to usprawiedliwia. Ja po prostu widzę zbrodnię, która zrobiła krzywdę wielu osobom.

Rozmawiała Pani z córką Chrisa Haniego?

Tak, kilkakrotnie.

I jak wyglądała ta rozmowa? Jesteście Panie mniej więcej w tym samym wieku, prawda?

Tak i mamy trochę podobne doświadczenia, głównie zawodowe. Szczególnie pierwszą rozmowę zapamiętałam, bo Lindiwe powiedziała wtedy coś takiego, że obydwie straciłyśmy ojców tego samego dnia.

Rozmowa została wyemitowana 23 stycznia 2025 na antenie Radia Tok FM, rozm. Mikołaj Lizut.